ASPECTE PRAGMALINGVISTICE ÎN LIMBAJUL CRITICII STILISTICE TELEVIZATE[1]. STUDIU DE CAZ

DAIANA FELECAN
Universitatea Tehnică din Cluj-Napoca
Centrul Universitar Nord Baia Mare

1. Preliminarii

Grija pentru aspectul exterior și dorința de racordare la tendințele modei în vigoare la un moment dat în societate reprezintă o preocupare constantă în special a persoanelor publice, mai ales a acelora care, prin natura meseriei practicate / a hobby-ului apar frecvent în lumina reflectoarelor. Fiind mereu în obiectivul camerei de luat vederi sau în al celei de filmat, unele dintre personajele mondene[2] – căci la ele ne vom referi în prezentul studiu – înțeleg să-și manifeste interesul în vederea unei corespunderi cât mai fidele la trendul stilistic actual prin apel la instanțe (mai mult sau mai puțin) calificate, așa-zișii stiliști personali, care să le consilieze (să le gestioneze) imaginea publică în sensul unor alegeri câștigătoare în privința îmbrăcămintei, încălțămintei, coafurii, machiajului și a accesoriilor[3].

Între posturile de televiziune românești (cele private, în special), unele cuprind în grila de programe fie emisiuni întregi consacrate analizei de stil (a se vedea, de

[1] Prin sintagma *critică stilistică* desemnăm observațiile pe care o persoană care deține expertiza corespunzătoare (în cazul de față, stilista Dana Budeanu) le face analizând aspectul exterior al unor persoane publice (în speță, al vedetelor de televiziune).

[2] Reținem din sensul lexicografic al termenului următoarea accepție: MONDÉN, -Ă, *mondeni, -e,* adj. „care ține de viața de lux și de petreceri a acestei societăți [a societății artiștilor, dar nu numai, cu trimitere la cântăreți, în special, dar și la personaje pe care nu le recomandă o specializare într-un domeniu anume, ci, mai degrabă, ambiția de a se remarca prin asocierea cu indivizi care se bucură deja de o oarecare notorietate la televizor, asigurându-și, astfel, accesul în media românească de divertisment (de coloratură tabloidă), toți aceștia fiind obișnuiți ai diverselor evenimente (un anumit gen de emisiuni care îi promovează din considerente de rating, lansări de produse de întreținere, de obiecte vestimentare, decernări de trofee pe piața muzicală românească, diferite momente festive familiale (aniversări, nunți, botezuri, sărbători religioase etc.)]; care reflectă sau privește o astfel de viață. ♦ (Adesea substantivat) Căruia îi place viața de societate […]. – Din fr. *mondain*" (https://dexonline.ro/definitie/monden).

[3] Altele preferă să-și automanagerieze *fața pozitivă* (aspectul exterior, de livrat înspre ceilalți).

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

exemplu, emisiunea *Bravo, ai stil!*, difuzată la Kanal D[4]), fie rubrici speciale, în cadrul unei emisiuni mai ample, cum este cea difuzată la Pro TV, *Verdictul Danei*, în interiorul emisiunii *Vorbeşte lumea*. Ultimul program menționat va sta în atenția noastră în lucrarea de față. Emisiunea cadru se transmite de luni până vineri, în intervalul orar 10.30-13.00, iar rubrica în discuție este difuzată lunea, de la 11.20 / 11.30 aproximativ, având o durată variabilă între 18 și 30 de minute.

Actanții, situați într-un cadru comun de interacțiune, sunt cei doi prezentatori, Adela Popescu și Gabriel Coveșeanu, în rol de gazde ale emisiunii, și Dana Budeanu[5], stilistă și creatoare de modă, în rol de invitat, ea fiind cea care măsoară gradul de adecvare sau de neadecvare a combinațiilor dintre piesele vestimentare, încălțăminte, accesorii, coafură și machiaj, în cazul vedetelor de televiziune alese în edițiile succesive ale emisiunii. Rubrica este dedicată comentariului critic asupra modului în care vedetele au decis (ele însele sau prin intermediul unui consultant de stil) să se îmbrace / încalțe / „accesorizeze" / coafeze / machieze cu prilejul unui eveniment monden.

2. Obiective

Ne propunem să urmărim felul în care se constituie interacțiunea prezentatori – invitat, delimitând specia dialogală căreia îi este circumscrisă interlocuția. De asemenea, vom formula observații asupra modului în care se configurează rețelele textuale lexico-gramaticală și semantico-pragmatică[6] și vom înregistra principalele fenomene discursive – marcatorii ilocuționari din structura actelor de vorbire expresive identificate, precum și funcțiile lor comunicative, încercând să stabilim, la finalul interpretării, câteva trăsături ale românei actuale într-una dintre utilizările ei specializate: limbajul criticii stilistice.

---

[4] „Emisiunea *Bravo, ai stil!* este un format internațional de succes (format original: *My Style Rocks*). Concurentele evoluează în fața unui juriu competent și a telespectatorilor pentru a demonstra că au atitudinea și stilul necesare pentru a câștiga marele premiu – 100.000 de lei și o colaborare ce le poate aduce succesul în televiziune" (http://bravoaistil.kanald.ro/).

[5] Dana Budeanu „este una dintre cele mai neconvenționale personalități din România, absolventă a Facultății *London School of Economics* de la Londra; a ales să își pună în valoare atributele de designer prin colecții de *pret-à-porter*, care sunt expresia creativității și pasiunii pentru modă. Stilist și critic intransigent, Dana este iubită și temută în măsuri egale" (http://www.protv.ro//stiri/dana-budeanu-danseaza-cu-stil-primavara-aceasta-la-pro-tv.html).

[6] Pentru configurarea sensului textual ca o structură reticulară, vezi Vlad 2003. În viziunea autoarei, *textul (aisberg)* este „parte a unui proces de comunicare și de cunoaștere, în și prin care se dezvoltă el însuși ca semn sau complex semnic și ca purtător al *sensului* (subl. aut.). Și pentru ca acesta din urmă să se realizeze, să fie înțeles și vehiculat, *textul trebuie luat în considerare cu toate aspectele lui, vizibile / audibile (explicite) și ascunse (implicite), intrinseci și extrinseci* (subl. aut.) […]" (p. 21).

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

În vederea atingerii obiectivelor propuse, vom folosi drept corpus transcrierea (vezi Anexa 1) (efectuată de noi conform normelor din *IVLRA* 2002, p. 22-23; vezi Anexa 2) a interacțiunii din rubrica *Verdictul Danei*, difuzată în emisiunea *Vorbește lumea* din 09.01.2017, având o durată de 28.29 minute (varianta online fiind disponibilă la adresa http://vorbestelumea.protv.ro/video/verdictul-danei-6.html).

3. Cadre și scenariu discursiv

3.1. Scenariul de desfășurare a rubricii este unul prestabilit: prezentatorii anunță, într-o prefață verbală relaxată, intrarea în platoul emisiunii a stilistei Dana Budeanu. Prin regia fatică de întâmpinare (formule inițiatoare de conversație din protocolul verbal proemial, acte expresive rutinizate – inițiative și reactive), strategic ancorată într-o altă zonă tematică decât cea de bază, se intenționează instituirea unei atmosfere de destindere, care să preîntâmpine și să atenueze eventualul caracter grav al viitoarelor estimări ale stilistei, consecință a încălcării de către subiectul investigat a codului comportamental estetic impus de un eveniment anume sau presupus de simțul comun al adecvării în general.

După „diversiunile" tematice deliberate (incipituri de *captatio benevolentiae*), unul dintre prezentatori sau ambii fie anunță evenimentul monden cu prilejul căruia vedetele urmează a fi trecute prin filtrul aprecierilor / deprecierilor estetice, fie indică o anumită componentă vestimentară în funcție de a cărei purtare posesorilor li se identifică abilitatea sau inabilitatea de „a satura" din punct de vedere estetic o apariție publică. Apoi, camera de filmat se mută de pe actanți și derulează, pe fond muzical, filmul pregătit la montaj. Succedarea imaginilor cu vedete este explicitată de către un alt locutor decât cei introduși deja în situația comunicativă, concretizat la nivelul unei voci masculine, care prezintă coordonatele spațio-temporale în care este plasată vedeta și-i realizează o sumară și neutră descriere a aspectului exterior. Uneori, vedeta însăși este provocată – printr-un scurt interviu – să ofere opinii / clarificări asupra modului în care a decis să „se livreze" estetic în cadrul respectivului eveniment. La finalul montajului, obiectivul revine pe cei trei actori prezenți în contextul enunțiativ redat în timp real. Unul dintre cei doi prezentatori preia controlul comunicativ, pe care ulterior îl predă, temporar, locutoarei învestite cu rol de specialist în judecarea alegerilor stilistice ale subiecților cu care publicul receptor tocmai a fost familiarizat. Prezentatorii nu se retrag în spatele vreunui presupus monolog al invitatei; dimpotrivă, evaluarea propriu-zisă capătă forma unui dialog semiformal, cu replici cantitativ precumpănitoare în favoarea invitatei, dar și cu provocări, simulări / asumări ale „ignoranței" în domeniul stilului de către locutorul masculin, solicitări de clarificare / argumentare a verdictului acordat, exprimări ale lipsei de adeziune cu punctul de vedere avansat de către criticul vestimentar, intervenții ludice, contradicții reale sau mimate ale celor doi prezentatori pornind de la o „tablă de lege" de conduită vestimentară „promulgată" de stilistă.

3.2. Înainte de a trece la analiza interacțiunii verbale, se impune să facem precizarea – enunțată, de altfel, de Dana Budeanu pe parcursul emisiunii – că locutorul

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

în rol de invitat are primul contact vizual cu filmul pregătit la montaj (în care apar imagini / filmulețe cu vedetele supuse evaluării) odată cu telespectatorii[7]. Mărturisirea are relevanță în planul organizării de ansamblu a textului, fiind vorba, deci, despre intervenții verbale spontane[8] (familiarizarea prealabilă cu obiectul de studiat prin antevizualizare i-ar fi permis vorbitoarei o insistență suplimentară asupra câmpului referențial, implicit, succesive reveniri evaluative până la formularea verdictului final). Forma și conținutul aprecierilor sunt rezultatul luării de act, la prima vedere, de o realitate prezentată locutorului evaluator în chiar momentul vorbirii[9]. Ca urmare a simultaneității / suprapunerii planurilor ofertă-evaluare, dialogul se constituie „din mers", fiind unul real, nedisimulat, neprelucrat, necenzurat, adică unul construit fără o preocupare stăruitoare pentru „programarea" estetică (reducerea / eliminarea elementelor parazitare din discursul specific oralității)[10]. Se știe că vorbirea orală dinainte organizată (asamblată) se apropie de varianta scrisă a limbii, tocmai datorită timpului acordat preparativelor tehnice, adică precauțiilor de „ambalare" locutivă, de planificare și de dirijare într-o direcție estetic controlată a proiectului discursiv.

3.3. Oscilațiile noastre terminologice în ce privește identificarea modalității de structurare a interacțiunii, conversație *vs*. discuție, decurg din caracterul hibrid al organizării discursive, care împrumută note specifice ambelor specii ale dialogului[11].

---

[7] Motivația pentru analiza directă, pentru concomitența vizuală va fi deconspirată de stilistă la un moment dat în chiar emisiunea transcrisă de noi.

[8] „Caracterul spontan al comunicării orale influențează structura mesajului cu precădere la nivelul organizării sintactice și pragmatic-discursive" (GALR II 2008: 871). Printre consecințe se numără: „gradul ridicat de redundanță" a mesajului; „prezența masivă a tiparelor (clișee) la toate nivelele structurii lingvistice"; „lipsă de perspectivă asupra textului"; „număr mare de elemente afective, producând mărci de oralitate evidente (cu funcție de intensificare)"; „utilizarea unui lexic limitat, cu folosirea frecventă a termenilor generici, a mijloacelor de suspendare a comunicării, a expresiilor eliptice, a expresiilor de iterare etc." (*Ibidem*: 871-872).

[9] „Folosirea canalului oral de comunicare se reflectă în plan macrotextual (organizarea de ansamblu a dialogului) și în plan microtextual, local (selecția formelor de expresie). Astfel, simultaneitatea gândirii mesajului și a producerii lui determină o relativă destructurare a mesajului (bâlbâieli, false începuturi, enunțuri eliptice, anacolut, preferința pentru coordonare, reveniri, corecții, autocorecții, ezitări, întreruperi, autoîntreruperi). Coprezența spațio-temporală a interlocutorilor determină folosirea unui limbaj al momentului (deictice personale și spațio-temporale frecvente, limbaj afectiv, sensuri contextuale speciale, salturi logice, elipse etc.) […]" (GALR II 2008: 831).

[10] „Caracterul imediat (în producere și recepție) al comunicării, determinat de canalul fonico-acustic, îi oferă acesteia o posibilitate redusă de planificare" (GALR II 2008: 871).

[11] Din conversație, interacțiunea analizată împrumută particularități ce țin de planul expresiei lingvistice: „grad maxim de libertate", „este deschisă tuturor opțiunilor permise de limbă în contextul de comunicare dat". Din discuție preia următoarele caracteristici: „se desfășoară într-un cadru instituționalizat", „se desfășoară conform unui protocol de interacțiune mai mult

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

Rubrica promovează un stil de critică stilistică prezentată într-un limbaj neconvențional, întreținut de personalitatea nonconformistă a Danei Budeanu, care își asumă un *modus dicendi* frust, fără preocupări majore pentru menajarea *feței negative* a subiectului evaluat. În acest context, grija prezentatorilor pentru crearea și întreținerea caracterului ludic al interlocuției pe tot parcursul emisiunii este justificată de rațiuni ce țin de detensionarea atmosferei prea încărcate la un moment dat de cumulul evaluărilor negative. De altfel, în repetate rânduri pe parcursul emisiunilor (dar nu și în cea transcrisă de noi), Dana Budeanu a ținut să precizeze caracterul de divertisment al evaluărilor sale, al căror scop este producerea bunei dispoziții, punând, astfel, între paranteze orice dimensiune gravă, prea serioasă a estimărilor. Acesta este încă un motiv care întărește convingerea că orice apreciere în domeniul modei este un punct de vedere subiectiv, oricând contestabil, fiindcă *de gustibus non disputandum*…

4. Cadrul interacțional inițial. Roluri și acte

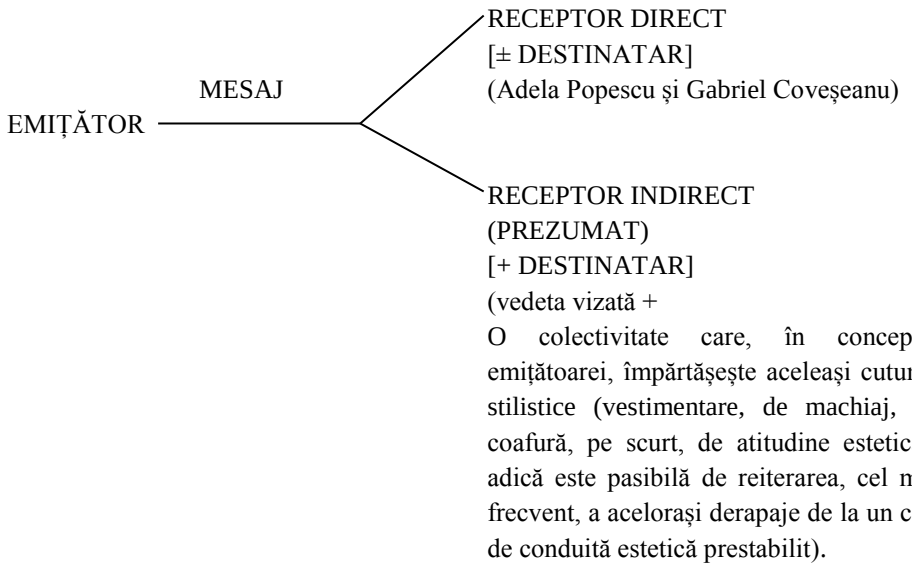
4.1. În cadrul emisiunii de critică stilistică, un locutor învestit cu statut de expert – în virtutea profesionalizării sale –, formulează o suită de acte expresive de calificare meliorativă sau / și de calificare peiorativă în funcție de gradul în care subiectul supus estimării satisface o serie de criterii de conformitate cu modelul prefigurat de exigențele evaluatorului. Se impune a fi menționat că fiecare tip de act ilocuționar prin care se concretizează expresivele circumscrie intenția de comunicare a unei anumite stări psihoafective (apreciere *vs*. depreciere), redă, altfel spus, la nivel pragmalingvistic, tipul atitudinal de înscriere a vorbitorului în discurs.

4.2. În emisiunea de critică stilistică, în particular în cea care ne interesează pe noi, există trei interlocutori care ocupă succesiv rol de emițători – auditori / receptori, situați în spațiul și în timpul real al transmisiei (platoul de televiziune). Rolul locutiv principal (emițător) îi revine Danei Budeanu, ceilalți doi participanți reprezentând constant auditorii-receptori primari, dar putându-se identifica facultativ și cu destinatarii mesajului formulat de emițătoare (D. B.). În completarea schemei comunicative se prezumează publicul-destinatar final, propriu-zis, presupus preponderent feminin, din fața televizorului (care urmărește în direct emisiunea sau varianta înregistrată online), în care se includ și vedetele evaluate, în rol de auditor / receptor, dar mai ales destinatar (a se vedea arsenalul formulelor adresative care fie țintește direct destinatarul vizat (vedeta nominalizată) (forma pronumelui personal în V

sau mai puțin formalizat", „semnificația este negociată de pe poziții de rol" (GALR II 2008: 853). Celelalte trăsături ale speciilor de mai sus nu se regăsesc în stare pură în interacțiunea analizată, ci sunt adaptate la acest caz particular de schimburi verbale, situat într-o zonă de conjuncție a celor două forme dialogale.

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

sg., forme verbale de pers. a II-a sg.), fie se referă la un destinatar generic (forma pronumelui personal în V pl., forme verbale de pers. a II-a pl.))[12].

4.3. Mai înainte de introducerea în platou a enunțiatorului principal, Dana Budeanu, cei doi prezentatori au un schimb preliminar de replici, cu scopul de a pregăti tema de dezbatere a emisiunii, și anume ce ținute au îmbrăcat vedetele de Revelion. Astfel, termeni ce asigură continuitatea tematică – a se vedea ocurențele *sărbători*, *vacanță*, *ne-am distrat*, *petreceri* –, instituind o configurație semantică sub semnul [+ relaxare], anticipează și anunță subiectul ce urmează a fi dezbătut în rubrica zilei. Contextul extraverbal, redat prin actele de limbaj expresive ale locutorului A (1, 3),

[12] „Comunicarea directă, determinată de coprezența locutorului şi a alocutorului, implică *adresarea* (modalitate specifică), prin care se instituie relația dintre locutor și alocutor în cadrul comunicării lingvistice.

Adresarea presupune desemnarea destinatarului (realizată prin forme nominale sau pronominale) și solicitarea ca destinatarul să-și asume statutul de alocutor (prin *folosirea vocativului cu intonație specifică* și / sau prin *forma imperativă* a enunțurilor).

Româna dispune de un sistem al elementelor de adresare puternic standardizat.

Actul adresării, constitutiv pentru reprezentarea situației dialogale, se realizează punctual, prin intermediul *alocutivelor*. Elementele specifice planului adresării directe către partenerul de dialog se constituie în formațiuni constând în elemente lexicale (*apelative*) specializate pentru desemnarea destinatarului, asociate cu elemente gramaticale corespunzătoare: *vocativ singular / plural la clasa numelui și a pronumelui*; *persoana a II-a singular / plural la clasa verbului și a pronumelui*; *propoziții / fraze interogative sau imperative* – care presupun prezența reală sau imaginară a alocutorului” (GALR II 2008: 883-884).

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

reconstituie experimentarea unor trăiri superlative în timpul tocmai încheiat al vacanței de iarnă:

1 A <$_{OF}$ of! doamNÉ: >↓ [<$_{I}$ ÎNcă >
3 +A mă mai duce gândul la sărbători ↓ uite parcă ieri # luam vacanță ↓ vAi de <$_{JR}$ mine > ↑ da᾽ CE ne-am mai distrat ↓ ce petREceri am dat ↓ ce hAine_am îmbrăcat ↓

Interjecția *vai*!, marcator discursiv al unui grad ridicat de subiectivitate locutivă, indicând, contextual, entuziasmul vorbitorului, și *ce*, în dublă ipostază morfologică – adv. și adj. pron. –, cu rol intensificator[13], sunt însemnele verbale explicite (structura de suprafață) care asigură coeziunea tematică a textului.

Introducerea în platou a celui de-al treilea actant SUNT este realizată printr-un act de vorbire asertiv (6 B), care dezambiguizează rolul invitatei, și anume acela de a decide (in)congruența aspectului estetic al vedetelor cu evenimentul la care au participat:

6 B vedetele s-au întrecut în haine cAre mai de <$_{R}$ care ↓ > ↓ dar să aflăm dacă au fost ȘI potriVIte momentului ↓ ne ajută creatorul de stil ↑ <$_{J}$ dana > budEanu

Debutul conversațional în noua formulă este construit dintr-o succesiune de perechi de adiacență, incluzând schimburi de saluturi verbale cu funcție prospectivă și urări: 7 A [bine_ai_venit ↑ la mulți ani. / 8 B [bine_ai_venit ↑ la mulți ani. / 14 B bine_ai_venit.; propoziții referitoare la starea vremii: 9 C [da᾽ ce frIg am tras. / 10 A da᾽ ce fRIg. / 11 C da᾽ ce fRIg. Sau la cea psihic-emoțională: 12 B [ne-a fost dor de tine, toate având funcție fatică. Se remarcă polifuncționalitatea enunțurilor inițiatoare de conversație (salut, întrebări de curtoazie etc.).

La capătul presecvenței fatice introductive (destul de dezvoltate: 1 A – 36 C), este formulat mesajul în a cărui structură de adâncime se găsește primul act verbal de solicitare[14]:

---

[13] Exclamativul *ce* „este echivalent cu *cât de* și contribuie la realizarea superlativului pentru unitățile adjectivale și adverbiale în structura cărora intră. Folosirea acestei mărci lingvistice este expresia gradului ridicat de implicare a locutorului în discurs” (Zvirid 2013: 84).

[14] „Acțiunea de *inițiere a conversației* este îndeplinită prin intermediul unui text care include totdeauna solicitarea participării la activitatea dialogală. Forma de debut conversațional depinde de tipul de enunț – *asertiv, interogativ, imperativ* – prin care este exprimat actul lingvistic de solicitare.

Inițierea conversației se poate face în formă interogativă, declarativă sau injonctivă (aceasta din urmă fiind precumpănitoare în româna familiară)” (GALR II 2008: 878).
Solicitarea este un act imperativ și definește „acțiunea verbală motivată a unui vorbitor, menită să determine pe interlocutorul I să execute o altă acțiune în beneficiul solicitantului sau al unei alte persoane” (Manu Magda 2003: 76).

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

37 +A io vă propun așa ↑ HAIdeți să vedem CUM s-au îmbrăcat vedetele DE revelion ↓ și revenim bineînțeles CU verdictul danei

Interjecția *haideți* (marcând specificul relației dintre interlocutori – una care asigură premisele climatului cooperativ) este un mijloc verbal de interpelare, exprimând îndemnul la mobilizare prin inițiativa locutorului de provocare a interlocutoarelor la realizarea unei acțiuni (aici, pentru luarea de contact vizual).

Al doilea act de solicitare este formulat prin intermediul unei indirecții[15] (un presupus act verbal directiv este camuflat într-unul asertiv): locutoarea B cere locutorului A permisiunea de a prelua controlul comunicativ (44 B pot să-ncep?) și de a-l plasa locutoarei C (46 B [de fapt să-nceapă dana ((arătând printr-un gest ostensiv al mâinii înspre invitată, cu scopul predării inițiativei conversaționale)). Solicitarea se realizează printr-un act verbal asertiv, completat de unul (nonverbal) ostensiv.

4.4. Principalele acte ilocuționare comportate de limbajul criticii stilistice din emisiunea supusă analizei sunt *avertizarea*, *complimentul*, *critica*, *lauda* și *reproșul*[16].

„Actul solicitării funcționează conform unor reguli sau norme sociolingvistice specifice, al căror conținut vizează permisiunea sau interdicția performării sub diverse forme lingvistice a solicitării în raport cu contextul, statutul interlocutorului, rolul său, specificul relației dintre vorbitori.

În funcție de distanța socială dintre L și I (± familiaritate, ± intimitate, ± inferioritate, ± autoritate), precum și de interesul pe care îl manifestă L pentru ceea ce solicită (gradul de necesitate), solicitarea se poate efectua:

a) în mod direct sau indirect,

b) sub formă enunțiativă sau interogativă,

c) cu indice de solicitare exprimat sau nu" (*Ibidem*: 77).

[15] „Construcția indirectă se obține, cel mai adesea, realizând actul verbal avut în vedere prin intermediul altuia, ceea ce înseamnă că forța ilocuționară a unui anumit act de limbaj se poate exprima și prin manevrarea unor structuri lingvistice nespecifice acelui act" (Zvirid 2013: 118).

[16] O rafinare a teoriei actelor menționate găsim la Zvirid 2013. Acestea aparțin clasei actelor de limbaj expresive. În stabilirea subtipurilor de acte expresive, autoarea a pornit de la premisa necesității de a acorda prioritate „criteriului intenției comunicative a actului, ceea ce impune ca toate subtipurile de acte ilocuționare incluse în clasa expresivelor să se subordoneze intenției de exprimare a unei anumite atitudini sau stări psihologice (de la simpatie, admirație, apreciere sau aprobare, până la antipatie, dispreț, indignare, nemulțumire sau dezaprobare, dar și interes, bunăvoință, recunoștință, regret sau alte forme de participare afectivă a locutorului în discurs" (p. 65).

„*Actul verbal al complimentului* exprimă sentimentele de simpatie, admirație, apreciere ale emițătorului față de interlocutor. Pentru performarea reușită a unui compliment este necesară, de asemenea, coprezența emițătorului și a receptorului în cadrul schimbului verbal. În plus, se presupune adevărul propoziției emise și, deci, sinceritatea emițătorului. Nu în

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

Menționăm că actele expresive avute în vedere nu reproduc decât foarte rar construcții (prototipice) cu sintaxă exclamativă[17], ci redau tiparul unor propoziții enunțiative. Se suprapun formal peste actele reprezentative, însă în exprimarea conținutului propozițional se adaugă participarea afectivă a locutorului[18]; dimensiunea informativă este „narcotizată" de cea afectiv-subiectivă. Principala funcție a limbajului eliberată de actele verbale expresive considerate este cea emotivă. Fiind centrată asupra vorbitorului, prin intermediul ei se exprimă atitudinea locutivă față de conținutul celor asertate, indicând gradul de participare subiectivă la discurs.

Cu toate că literatura de specialitate condiționează realizarea complimentului de coprezența emițătorului și a receptorului (vezi Zvirid 2013: 65), considerăm că unele dintre actele verbale de calificare favorabilă din corpusul colectat s-ar putea încadra în clasa complimentelor, deoarece destinatarul aprecierilor, deși absent din platoul emisiunii (deci fizic aflat în imposibilitatea formulării imediate a dreptului la replică), este prezumat drept coparticipant la actul comunicativ în fața ecranului.

---

ultimul rând, conținutul propozițional trebuie să atribuie o proprietate pozitivă receptorului, în lipsa unor indicii că această proprietate ar fi conștientizată de către receptor" (p. 65).

„*Actul verbal al laudei* respectă, în linii mari, aceleași condiții de reușită formulate în cazul complimentului și presupune un conținut semantic de aceeași natură, cu deosebirea că acest subtip de act verbal poate fi realizat în absența destinatarului-țintă, iar când destinatarul este prezent, lauda nu îi este adresată direct. […] Dacă în cazul complimentului avem de-a face cu suprapunerea rolurilor de receptor și destinatar, în cazul laudei, destinatarul vizat de conținutul propozițional asertat este altul decât interlocutorul direct. Cu alte cuvinte, lauda devine compliment atunci când este adresată în mod direct destinatarului-țintă" (p. 65).

„*Actul verbal al criticii* se situează la polul opus laudei. Din punctul de vedere al condițiilor de reușită, critica presupune respectarea condiției esențiale de exprimare a unui sentiment de nemulțumire, de dezaprobare pe care emițătorul îl manifestă față de destinatarul-țintă. Celelalte condiții de reușită reglementează sinceritatea emițătorului și atribuirea prin conținutul propozițional asociat actului a unei proprietăți negative destinatarului. Coprezența emițătorului și a receptorului nu este obligatorie în cazul criticii, acest act permițând realizarea și în absența destinatarului vizat. Față de insultă, critica prezintă un potențial amenințător mai scăzut" (p. 66).

„*Actul verbal al reproșului* și *cel al acuzației* intră, la rândul lor, în categoria actelor verbale de tip expresiv și se grupează împreună cu celelalte subtipuri de acte conotate negativ. […] Ambele acte exprimă o atitudine de nemulțumire și dezaprobare la adresa destinatarului. Sunt valabile, de asemenea, condițiile definitorii privind sinceritatea emițătorului și atribuirea prin conținutul propozițional asociat actului a unei proprietăți negative receptorului" (p. 66).

[17] În interacțiunea analizată am identificat un singur act expresiv redat printr-un enunț exclamativ.

[18] „Propozițiile enunțiative care aparent s-ar încadra în clasa actelor reprezentative comunică o informație în legătură cu un obiect, un fenomen, un eveniment, o caracteristică sau o acțiune a interlocutorului ș. a. m. d., însă la judecata pe care o exprimă în mod explicit sau implicit se adaugă starea afectivă a vorbitorului" (Zvirid 2013: 69).

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

Credința noastră este întărită de realizarea lexico-gramaticală a actului adresării de către emițătoare – pronumele personal de persoana a II-a singular / plural și formele verbale corespunzătoare. Aceeași observație este pertinentă și în cazul reproșului, destinatarul primind mesajul chiar dacă mediat (prin intermediul unui suport tehnic).

5. Acte verbale performate în critica stilistică. Efecte asupra teritoriului propriu

Analiza pe care o propunem este una longitudinală, respectând cronologia în care prezentatorii „extrag" vedetele spre evaluare.

În estimarea primului personaj nominalizat, Deea Maxer, mijloacele nonverbale – zâmbetul și mimica aluzivă – pe care le instrumentează C îi anticipează decizia:

48 C ((zâmbet larg; mimica anticipând o oarecare neîncredere asupra competenței vestimentare a subiectului care tocmai urmează a fi evaluat)) <Z <J /ochei/ > ă:: da ↓ ă::: > tre' să fim buni ↑ nu ↓ ((gestică ludică: „scuturarea" corpului, în acord cu conținutul spuselor)) gata a-nceput anu nu mai sîntem buni ↓ [am fost de sărbători

Actul verbal de tip întrebare redat printr-o interogație (retorică) (tre' să fim buni ↑) și efectul autoreactiv negativ, întărit și de replica în ecou 49 B [<@ nu mai sîntem >, derogă instanța evaluativă de la orice „datorie" morală (cititorii sunt apți să dezlege implicatura conversațională: „Trecând Sărbătorile, putem să fim și altfel decât buni, adică răi".

Intervenția lui C 52: ă::: ce să # nici nu știu ce # cu ce să încep ↓ efectiv ă: în_î: pelerina aceea este_o instalație de POM ↓ cred că # dom'le femeia-i artistă ↓ deci nu ↓ uitați ↑ este ↑ nu ↑ da ↓ este o instalație de pom ↓ ă::: [nu știu cu ce să-ncep debutează *ex abrupto* printr-un act de vorbire expresiv depreciativ de tip critică indirectă (asemănarea stabilită între o componentă a vestimentației și o instalație de pom accelerează mecanismele de amenințare a feței publice a posesoarei). Prin replica suportivă 53 **(**A [e-un costum de SCEnă**),** se încearcă o justificare pentru costumația aleasă de cântăreață și dansatoare, fundamentată, astfel, pe dubla ei specializare profesională. Ignoranța lui C în privința expertizei multiple a Deei Maxer ni se pare mimată, întrucât Dana Budeanu are o oarecare vechime în meseria pe care o practică, implicit, și *cunoștințele enciclopedice* referitoare la cei mai mediatizați artiști ai momentului:

55 C [înțeleg că ea este cântăreață] eu nu am știu:t ((expresia corporală dublează nedumerirea disimulată a vorbitoarei)) ↓ nu am ști # azi am aflat <î azi am aflat ↑> e /ochei/ nu # n-am știut ↓ am crezut că EL este ↓ mă rog ↓ nu știu ↓ nu contează ↑

Refuzul (re)cunoașterii prin omisiune a calificării complete a Deei Maxer atrage după sine diminuarea reputației de dansatoare și chiar descalificarea profesională. Expertiza subiectului de investigat fiind recuperată integral, locutoarea C

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

pare a găsi o oarecare înțelegere pentru ținuta vestimentară arborată, încadrată, conciliant, în uniforma celor care practică acest stil de dans:

57 C [dup-aceea_am realizat] după_ce-am văzut beta că este și dansatoare ↓ ă:: înțeleg că astea sînt aceste costumații pentru /belidens/ ↓ /ochei/ ↑ […]

Antepunerea, față de determinat, a adjectivului demonstrativ *aceste*, fenomen frecvent în româna colocvială, reprezintă, pe de o parte, un procedeu susceptibil „să confere structurii obținute o încărcătură afectivă mai mare" (Zvirid 2013: 79). Pe de altă parte, poziția forte (emfatizată) încarcă semantic termenul, dublându-i, în atari utilizări, rolul deictic – de „umplere" referențială – cu o funcție intensificatoare. Lecturile sale sunt simultan de clarificare și calificare, subliniind ideea de diferență specifică: ă:: înțeleg că astea sînt aceste costumații pentru /belidens/ ↓. Adjectivul *aceste* își „tranzitivizează" semul [+ speciale].

Printr-o mișcare conversațională susținută de expertiza lui C (stilistă), se face trecerea de la planul vestimentar la cel al machiajului, și acesta domeniu în care gusturile vedetei lasă de dorit:

57 C […] ă::m da ↓ în rest nu știu ce să-ți spun și cum să-ncep cu Tine ↓ ă:: începem de la cap ↓ ideea este următoarea ↑ ă:::m se face_această greșeală: imensă # și toată lumea crede că stăpânește arta: machiajului <Z sprâncenelor > ↓ ă:: creionul de sprâncene folosit ă:: în așa fel încât # ă: pe față aveți două lipitori ↓ majoritatea nouăzeci la sută dintre cele care folosiți creionul de sprâncene arătați ă:: având lipite pe față două lipitori ↓ rețineți ce vă spun ↓ uitați-vă-n oglindă și creDÉți-mă pe cuvânt ↓ și-n toate pozele pe care le postați ↓ chiar dacă acelea sunt prelucrate ↓ sînt # este fața voastră împreună cu două lipitori aplicate pe ă față ↓ este foarte greu ↓ da ↑ să-ți să-ți conturezi sprâncenele BINE ↓ dar ați avea de unde să învățați ↓ ă:::m deci am început cu capul ↓ în continuare ce să-ți spun ↑ # ești o fată îmbrăcată ## într-un sutien și-ntr-o fustă ↓ înțeleg că ăsta a fost momentu tău de dans ↓ ă:: pelerina cu instalația de pom ((gest dezaprobator, printr-o mișcare specifică a capului și a ochilor; aportul acestor instrumente cinetice anticipează dezacordul verbalizat ulterior prin adverbul de negație)) <P nu: > ă:: nu știu dacă tu ai văzut vreodată o rochie # instalație ↓ ele există: ↓ sînt ă:: mă rog ↓ niște creații deosebite ale unor /dizainări/ etcetera::: nu e cazul

Din aserțiunea toată lumea crede că stăpânește arta: machiajului <Z sprâncenelor > ↓ (*crede*, aici, cu valoarea unui modalizator epistemic de certitudine), rezultă că C o include pe Deea Maxer într-un gen proxim uniformizator și, totodată, aduce la un numitor comun, acela al nedeținerii abilității de a se machia, pe toate femeile (din lumea mondenă și nu numai). Ideea este confirmată și de persoana verbului, a II-a pl., care nu se referă la interlocutorii direcți (A și B) și doar parțial la Deea Maxer, pentru care se folosise anterior singularul. Astfel, alocutorul feminin colectiv este dificil de determinat. Putem opera inferențe, pe baza cărora să implicităm că publicul țintă este format din persoanele de sex feminin care urmăresc emisiunea, însă chiar și așa,

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

generalizarea, în absența delimitării exacte a câmpului referențial, rămâne riscantă. Treptat, profilul destinatarului vizat se restrânge din punct de vedere cantitativ (un procentaj covârșitor) și habitudinal (utilizatoarele de rețele electronice de socializare, care au făcut o obișnuință din a-și fotografia fața și a o expune apoi în mediul virtual, asumându-și, în acest fel, nu doar aprecieri, ci riscând oprobriul public): majoritatea nouăzeci la sută dintre cele care folosiți creionul de sprâncene arătați ă:: având lipite pe față două lipitori ↓ rețineți ce vă spun ↓ uitați-vă-n oglindă și creDÉți-mă pe cuvânt ↓ și-n toate pozele pe care le postați ↓ chiar dacă acelea sunt prelucrate ↓ sînt # este fața voastră împreună cu două lipitori aplicate pe ă față ↓ este foarte greu ↓ da ↑ să-ți să-ți conturezi sprâncenele BINE ↓ dar ați avea de unde să învățați ↓

Colimatorul Danei Budeanu abandonează partea superioară a corpului (capul) și coboară din nou pe suprafața vestimentară, imaginea pozitivă a Deei Maxer mai pierzând un „teritoriu": ești o fată îmbrăcată ## într-un sutien și-ntr-o fustă ↓. În realitate, C vrea să puncteze lipsa îmbrăcămintei, caracterul ei sumar, însă, în cele din urmă, atitudinea stilistei va fi una, deși de scurtă durată, concesivă: înțeleg că ăsta a fost momentu tău de dans ↓.

Ultima redută în calea demontării totale a aspectului exterior al vedetei este doborâtă prin revenirea interesului asupra „rochiei-instalație", de a cărei existență autentică[19] Dana Budeanu o înștiințează pe titulară, plasând-o, la modul implicit, în categoria consumatoarelor de duzină, fără acces la original: <ₚ nu: > ă:: nu știu dacă tu ai văzut vreodată o rochie # instalație ↓ ele există: ↓ sînt ă:: mă rog ↓ niște creații deosebite ale unor /dizainări/ etcetera::: nu e cazul

Și în evaluarea Andei Adam C se folosește de implicit pentru a-i semnala lipsa de originalitate în alegerile vestimentare, sugerând că geaca a făcut deja carieră în rândul vedetelor din industria muzicală internațională:

61 C ((examinare din priviri a cântăreței pe fondul unui zâmbet cu subînțeles (expresie a feței inerentă preestimării fiecărei vedete), care „stilizează" fizionomia creatoarei)) da ↓ ((suspin)) hă:_o să observați prezența acestei geci # din ce în ce mai des și peste tot ↑ ă:::m este adevărat ↓ este cu întârziere de doi ani venită ↑ cred că v-amintiți piesa ↓ ă:: <@ al cărui (sic!) clip > este cu o domnișoară care cântă într-o asemenea giacă doar că blana este /siclam/ ↓ da ↑ ă_au ajuns ȘI la noi ă::: aceste::: geci # replici ↑ ă:: se va umple # peisajul ↓ pregătiți-vă:: ↑ anda are ↓ bianca are ↑ # ă:: nu este nimic_ă:: greșit ↓ aceasta este o haină care poate trece foarte bine pe scenă ↓ DAR ă: dacă tot ai vrut să: m ↓ nu știu ↓ să fii într-un fel ↓ zic eu ↓ mă rog ↓ ai cântat la munte ↓ ă::: trebuia să-ți lași și cizmele argintii ↑ că le ai și pe acelea # pentru că le are oricum # toată plaja de cântărețe ↓ de ce ↓ nu știu ↓ ă cizmele acelea sînt foarte greu de purtat î:: treʾ să fii foarte-naltă ↓ altfel te măresc foarte mult ↑ ă:: nu știu dacă toată lumea_a observat ↓ dar acele cizme argintii există peste tot și:: și le-a cumpărat toată lumea ↑ ă ă_p este /ochei/ să avem ce au și ceilalți ↓ dar nu atunci când are și colega mea și col # și colega și ai ⊥ #

[19] Presupunem că se face referire la creația patentată a unui designer notoriu, al cărui model a fost multiplicat, cum se practică, la nivelul unor reproduceri (copii) accesibile ca preț.

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

voi sînteți toate în aceeași ă: breaslă ↓ da ↑ și sînteți îmbrăcate LA FEL ↓ este prost ă::: pentru că: galbenu ăsta:: ne dă palme peste față continuu ↓ ă::: da ↓ prost

Mai mult, aluzia devine explicită prin inserția cuvântului „*(geci)* ***replici***". Efectul negativ asupra percepției estetice a cântăreței odată insinuat, se încearcă, totuși, atenuarea lui, într-o oarecare măsură, prin plasarea Andei Adam, alături de Bianca [Drăgușanu], în topul vedetelor model (*fashion icon*), al căror stil este copiat de mase. Cumva, copia (modelului internațional) funcționează ca model (prototip) la scară națională.

O altă „disfuncție" stilistică semnalată – antifrazic – de C este absența „cizmelor argintii", un „loc comun" în recuzita cântărețelor, după cum reiese din remarcile creatoarei. De fapt, Dana Budeanu amendează pentru a doua oară, folosindu-se de Anda Adam, lipsa de originalitate a vedetelor autohtone în ce privește construirea unui stil cât mai individualizator.

Un argument convingător pentru o mai mare precauție în consolidarea imaginii proprii exterioare, pe care vedetele o livrează publicului, este evitarea creării unei situații stingheritoare în care ar fi puse personaje care practică aceeași meserie (cântăreață), care împart aceleași scene și care îmbracă haine identice.

Verdictul – „prost" – conferit Anamariei Prodan se justifică gradual printr-un cumul de acte verbale expresive conotate negativ. C înștiințează auditoriul asupra imposibilității de a evalua ținutele adoptate de vedetă din pricina coafurii, singulare, ce e drept, în peisajul monden autohton, însă profund nemulțumitoare pentru stilistă:

63 C da ↓ sînt în aceeași situație dramatică ↑

65 +C în care mă aflu de fiecare dată când o văd pe anamaria ↓ nu am # cum # vreodată ## să apreciez vreo ținută de-a ei ↓ pentru că nu mă lasă capu ↓ nu ai cum ↓ deci nu știu ↓ orice explicație mi-ai da sau ai găsi sau NE-AI DA ↑ aceasta nu este o coafură ↓ este dîn ⊥ dezastru io nici nu știu ce este de fapt ↓ nici nu știu cum să-ți explic și frumos și n: deci n: nu ai cum # să ieși cu păru așa ↓ n-ai cum este ca și când ești ↓ nu știu ↓ un personaj din desene animate ↓ este # nu știu ↓ ești o femeie ↓ care are o vârstă care GATA ↓ î î de fapt nici nu contează ↑ poți să ai orice vârstă nu poți să ieși așa ↓ mai ieșeau fetele de la asia ↓ mai știți ↑ aveau cozile alea sau doar una dintre ele ↓ nu știu ↓ ă::: daʾ eʾau niște fete de douăj de ani care dădeau din cap pe scenă ↓ adică nu se poate ↓ nu

Locutoarea își începe argumentația printr-o definire prin negație: aceasta nu este o coafură ↓. În locul unei accepții lămuritoare, este formulată o intervenție devalorizantă, care conține un intensificator utilizat metaforic (substantivul cu potențial discreditant): este dîn ⊥ dezastru. În cele din urmă, ea revine la nedumerire: io nici nu știu ce este de fapt ↓ Lipsa de acord cu felul în care este coafată vedeta se exprimă, în continuare, printr-o interdicție cu implicații etice (care decurg din respectarea conformității cu un cod al bunelor maniere): nu ai cum # să ieși cu păru așa ↓, printr-o

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

comparație cu un personaj generic din desenele animate, prin trimitere la vârsta biologică (un comportament exterior necorespunzător, „neactualizat" atrage grave consecințe în planul percepției celorlalți): ești o femeie ↓ care are o vârstă care GATA ↓, culminând cu exprimarea inacceptabilității absolute: poți să ai orice vârstă nu poți să ieși așa ↓. În viziunea lui C, opțiunea impresarei pentru felul în care se coafează nu cadrează cu nicio vârstă și nici nu poate funcționa ca marcă specificatoare:

66 B treʾ să recunoști că deja-i o marcă-nregistrată.
67 C nu este nimic ↓ ## ce marcă-nregistrată ↑ # un dezastru ↓ e groaznic ↓ io nu știu ↓ nu io știu ce-i asta ↓ efectiv ↓ ori e (xxx) nu știu ↓ nu ↓ nu știu

Termenii evaluativi *dezastru* și *groaznic* exprimă gradul înalt de depreciere pe care C o manifestă față de pieptănătura vedetei. Deși rochia este „răsplătită" cu un act ilocuționar apreciativ de tip laudă (74 C da ↓ rochia este foarte frumoasă), verdictul nu va fi unul în favoarea candidatei, a cărei coafură o împiedică pe stilistă să coboare jurizarea mai jos de zona superioară (a capului), chiar dacă restul aspectului ar valoriza subiectul.

Monitorizarea Andreei Tonciu începe cu câteva deprecieri în ce privește modalitatea de machiere:

78 C și andreea tonciu ↑ e:: ar fi fost /ochei/ ↓ nu știu ce aveți cu machiajul ăsta ↓ tu ai rămas undeva în ## era # /maic taisăn/ ↓ habar n-am ce-i cu ochii-nvinețiți în halu acesta ↓ nu ↓ nu știu ↓ /smochi/ nu-i asta ↓ da ↑ io-nțeleg că vreți panda ↓ daʾ_i panda ↓ nu-i /smochi/ da ↑ ă deci aceasta este un machiaj panda ↓ renunțați ↓,

considerată excesivă, fapt care îi prilejuiește stilistei formularea comparației cu pugilistul Mike Tyson, mai exact, trimiterea la echimozele din jurul ochilor acestuia, consecințe ale loviturilor încasate cu prilejul partidelor de box. Valoarea ilocuționară de tip reproș tu ai rămas undeva în ## era # /maic taisăn/ ↓ se combină cu o alta, de tip critică: locutoarea implicitează că Andreea Tonciu a rămas ancorată într-o epocă inactuală a direcțiilor de machiere (Mike Tyson este în prezent pensionar), nefiind racordată la noile tendințe din domeniul aplicării fardului. Condiționalul perfect (rochia *ar fi fost /ochei/* ↓) anulează orice șansă de corespundere (și) pe plan vestimentar, eventuala potrivire fiind subminată de o particularitate de compoziție din textura ciorapului: da nu știu de ce ți-ai pus ă:: ciorap negru mat ↑ sîntem de revelion ↑ sandale ↑ picioru frumos ↓ epilat ↓ dat cu cremă ↓ cu sclipici ↓ și gata ↓ am plecat la brad ↓

Evaluarea lui Ami îi permite stilistei să readucă în discuție problema „omonimiei" vestimentare, deoarece cântăreața, alături de alte trei vedete analizate, a ales să îmbrace de Revelion o rochie din catifea albastră:

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

80 C ((râde)) cred că şi publicu a observat_ă::: că avem_ă: această rochie:: # de vreo trei ori # pe trei vedete diferite ↓ da ↑ nu ştiu ↓ ă::: se poartă catifeaua ↓ cum ar veni ↑ # e /ochei/ rochia ↑ dar nu cu cizme:: peste genunchi ↓ în secunda în care ai pus cizme peste genunchi la o rochie lUngă crăpată pe picior care # impune STRICT o sanda ↑ în momentu acela nu-ş ⊥ nici măcar nu ai coborât ↓ cum se spune ↓ combinaţia vestimentară ↓ deci nu ai dus-o nici înspre /chejuăl/ ↓ nici înspre /camfărt/ nici înspre nimic ↓ ă: nu se poartă cu cizme lungi o astfel de rochie ↓ este mult prea elegantă ↓ este FOArte /ochei/ pentru o seară de revelion ↓ nu ştiu dacă ea a cântat sau # mă rog îmbrăcată aşa ↑ ă:: depinde şi ce-a cîntat ↓ că dac-ai cântat_ă::: nu ştiu

De această dată, creatoarea de stil operează o ameliorare în arsenalul de acte ilocuţionare negative, cântărind subiectul cu o oarecare temperanţă verbală, însă, totuşi, fără a-l recompensa cu un verdict favorabil. Carenţa o reprezintă punerea cizmelor peste genunchi la o rochie lungă şi crăpată pe picior. Semnalarea erorii este efectuată printr-un act de vorbire reprezentativ ca formă, însă expresiv depreciativ ca structură de adâncime, prin acesta locutoarea exprimându-şi o convingere (subiectivă) personală, chiar dacă, să spunem, aceasta îşi regăseşte susţinere în literatura de specialitate consacrată parametrului vestimentar. Socotim că moda este o temă cu mai multe variaţiuni şi nu o invariantă. Nu vorbim despre un singur manual de stil, ci despre stiluri personale. Deşi alegerea rochiei se bucură de recunoaştere din partea stilistei, asocierea cu restul componentelor, mai exact, cu încălţămintea, este sancţionată şi, în consecinţă, verdictul este „prost”[20].

Indicele verbal (imperativ, pers. a II-a sg.) ales să prefaţeze enunţarea unui act constatativ şi apoi a unuia de tip recomandare (***vezi***) (84 C prost ↓ *vezi*$_1$ că eşti minioană ↑ *vezi*$_2$ că cizmele le poţi purta doar dacă ţi se vede foarte bine talia şi dacă umerii sînt î: mari şi ţi-i măreşti ↓ da ↑ deci sus ai ori un sacou care-ţi mă- te măreşte-n umeri # ca să te poată-năl̦ţa cumva ↑ c-aşa: ă: cizma nu ⊥ îţi taie ⊥ tu tu fiind minioană ă:: tot ce-nseamnă aici ↓ aici ↓ aici ↓ ((arătând cu mâinile trei puncte diferite ale picioarelor)) vă taie da ↓ nu vă mai uitaţi <$_Z$ la clipurile pe care le urmăriţi ale vedetelor internaţionale > ↓ pentru că acelea sunt filMAte ↑ în aşa fel încât ele arată fOArte înAlte ↑ e doar o filmare da ↑ nu este realitatea ↓ > şi la poză ↓ realitatea este atât ((gest făcut cu mâinile, indicând un obiect de dimensiuni reduse))) cumulează mai multe tipuri de informaţie, actualizând amestecul valorilor ilocuţionare de avertizare / atenţionare şi reproş. Declanşatorul actelor verbale enumerate reprezintă, la modul explicit, o ameninţare pentru *faţa pozitivă* a vedetei. În prima utilizare (*vezi*$_1$), verbul, cu rol anticipativ al ocurenţei următoare (*vezi*$_2$), conţine forţa ilocuţionară de avertizare, locutoarea subliniind neconcordanţa dintre înălţimea artistei şi ţinuta vestimentară, respectiv încălţămintea aleasă. Pentru săvârşirea acestui „delict” de incongruenţă estetică, ea este trasă la răspundere, prin intermediul unui act expresiv

[20] Într-o altă ediţie a rubricii, Dana Budeanu precizează că obţinerea unui verdict favorabil este condiţionată de adecvarea stilistică integrală a aspectului exterior, o singură greşeală anulând cuantificarea aspectelor pozitive din prezentarea vedetei.

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

de tip reproș, în cel de-al doilea enunț: *vezi*$_2$ că cizmele le poți purta doar dacă ți se vede foarte bine talia și dacă umerii sînt î: mari și ți-i mărești ↓ da ↑ deci sus ai ori un sacou care-ți mă- te mărește-n umeri # ca să te poată-nălța cumva ↑ c-așa: ă: cizma nu ⊥ îți taie ⊥ tu tu fiind minioană ă:: […] Totodată, o persoană minioană nu este responsabilă pentru dimensiunea înălțimii sale, cu atât mai puțin este pasibilă să ispășească o consecință pentru „infirmitate" (aceea de a nu purta un anumit gen de haine doar pentru că așa prescriu niște standarde vestimentare vremelnice (fluctuațiile din istoria modei sunt grăitoare) sau niște gusturi la fel de subiective).

Estimarea Biancăi Drăgușanu:

88 C ((râde cu subînțeles, enigmă ce va fi rezolvată pe parcursul evaluării Biancăi Drăgușanu)) da ↓ # mă BUCUR că ți-a plăcut rochia ↑ # modelu ă::: și mă bucur că::: ți-ai făcut-o e foarte:: # frumoasă ↓ da ai fost frumoasă este ⊥ bianca este o păpușă în continuare:: ă:::m # se-ngrijește foarte bine::: își păstrează:: și-și respectă:: imaginea pe care și-a creat-o ↓ alta n-o (sic!) poate avea

începe printr-un act expresiv exclamativ, a cărui decodare se situează pe două paliere de sens: 1. Satisfacția vizuală provocată lui C de rochia Biancăi Drăgușanu este autentică, nedisimulată, prin urmare, vedeta va beneficia de evaluare pozitivă (e foarte:: # frumoasă ↓) și 2. Introducerea termenului *modelul* deschide o altă perspectivă interpretativă, a cărei dezambiguizare necesită apelul la un fond de cunoștințe anterioare extralingvistice, comun tuturor participanților (activi și pasivi) la actul comunicativ[21]. Cei care urmăresc activitatea de creatoare de modă a Danei Budeanu vor putea lesne infera că termenul sus-amintit trimite la original, adică la una dintre creațiile sale vestimentare dintr-o colecție destinată ocaziilor speciale ale Sărbătorilor de iarnă, cu care rochia Biancăi Drăgușanu (ea însăși cochetând cu designul vestimentar) prezintă evidente similitudini de croi.

Observația lui B (totuși n-a mai fost îmbrăcată într-o rochie tip sirenă […].[cum eram] # obișnuiți) îi prilejuiește Danei Budeanu consolidarea discursului argumentativ (folosindu-se, deopotrivă, de mijloace verbale și nonverbale):

[21] În elucidarea semnificațiilor pe care le „închid" actele verbale expresive sunt necesare operații interpretative complexe, precum și „apelul la diferite tipuri de competențe: de la cele strict lingvistice, la cele enciclopedice, logice și retorico-pragmatice" (Zvirid 2013: 121). Aceeași autoare, fructificând literatura de specialitate străină, clarifică sensul diverselor competențe. Astfel, *competența enciclopedică* „include informații extra-enunțiative (cunoștințe mai mult sau mai puțin generale sau specifice, practici, reprezentări, interpretări, evaluări ale universului referențial)". *Competența retorico-pragmatică* „reflectă ansamblul cunoștințelor pe care un vorbitor le are despre funcționarea principiilor discursive generale" (*Ibidem*: 121).

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

92 C da ↓ da ↓ da ↓ da ↓ ((reluare a aceluiași zâmbet aluziv)) <Z păi asta am spus # că i-a plăcut foarte mult modelul # cred ↓ ă::: și mă bucur > ă::: da ↓ ăa_a fost bine ↓ a fost bi- nu știu dacă aș fi pus cerceii să știi î î (((mimică de negație)) # nu știu ă::: ea are un păr foarte bogat # cred că în momentu în care porți cercei când ai un păr foarte foarte bogat tu CHIAR ai un păr ↓ nu știu ↓ foarte bogat ↓ ă:::m cerceii sunt foarte greu ⊥ i adică io i-aș evita totAL ↓ în momentu în care:: ți-l lași_ă:: desfăcut ↓ dacă ți l-ai prinde ↑ da ↓ ă și în general pentru u: nu știu ↓ la un păr bogat creț ↓ de exemplu ↓ puteți purta: ă:: cerceii aceia /hupși/ subțiri ↑ pentru că:: ă:: aveți un aer exotic ↓ tocmai pentru că aveți părul așa ↓ dar în rest NU ↓ pentru că cerceii să se acoperă foarte mult de păr se confundă nu ↓ deci nu i-aș pune deloc ↓ da e bine [e bia-

De data aceasta, prin apel la modalizatorul epistemic *cred*, locutoarea își mută considerațiile din planul (anterior) al certitudinii într-unul al aprecierilor moderate, al aproximărilor, în care probabilitatea de a se afla într-o eroare este luată în calcul.

Termenii care desemnează polul pozitiv al zonei semantice axiologice completează profilul estetic al Biancăi Drăgușanu și conduc evaluarea înspre formularea unui verdict fast. O singură limită este semnalată totuși, cea referitoare la forma cerceilor, însă actele expresive manevrate de către locutoare în scopul semnalării cusurului sunt mult atenuate, de tip recomandare.

Din evaluarea superlativă a lui Cătălin Botezatu:

96 C ((râs cu subînțeles, cu trimitere la relația de amor existentă în trecut între cei doi)) imediat după bianca ↓ ă:: ((supralicitând complicitatea marcată paraverbal anterior)) <P așa sînt ei legați > da ↓ cătălin ↑ cătălin e cătălin ↓ ă:: strălucește mereu din cap până-n picioare din picioare până-n cap_ă::: nu am ce să spun niciodată:: m # prost despre el ↓ DE CE ↑ că vreau să explic FOARTE bine acest lucru pentru că altfel imediat se sare și se ’p da’ de ce că și eu și eu dacă-m pun zici că nue nu ↓ el ÎȘI poartă hainele ↓ da ↑ hainele nu-l POARTĂ pe el ↓ el AȘA este ↓ este un personaj ă::: care:: # poartă foarte bine ăt accesoriile ↓ da ↑ este un bărbat care poate purta foarte multe accesorii de la inele ↓ brățări ↓ ceas etcetera cu absolut TO:T ↓ ă: și DA el poate purta ȘI sclipici ↓ un bărbat înalt # are::-n în atitudine ((gest de mișcare unduită a corpului)) # poza ↓ da ↑ pentru că:: așa a-nceput ↓ da ↑ cu această carieră în care el a pozat și ȘTIE și atunci arată BINE ↓ e BINE ↓ [îmi place cătălin] bine cătălin

reținem două aspecte:

a). Primul este legat de modalitatea – aluzivă – în care locutoarea C gestionează trecerea de la evaluarea vedetei anterioare la cea a lui Cătălin Botezatu. Ea speculează ordinea – imediat următoare – în care este nominalizat designerul după Bianca Drăgușanu (imediat după bianca ↓ ă:: ((supralicitând complicitatea marcată paraverbal anterior)) <P așa sînt ei legați >). Datele extracontextuale sunt singurele în măsură să valideze orientarea axiologică a sensului aserțiunii. Conținutul afirmat și cel subînțeles sunt suprapuse, iar asamblarea informațiilor lingvistice și extralingvistice face transparentă intenția emițătoarei de a reitera un moment din istoria personală a celor doi (acela când formau un cuplu).

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

b). Antepronunțarea locutoarei (nu am ce să spun niciodată:: m # prost despre el ↓) ridică semne de întrebare asupra obiectivității în evaluare, deoarece este greu de crezut că există vreo persoană (publică) susceptibilă de a nu da greș din punct de vedere stilistic sau de a întruni unanimitatea expectațiilor publicului. Credem că o atare judecată este rodul unei convingeri formate de Dana Budeanu grație experienței câștigate de către Cătălin Botezatu în lumea modei (inițial, în calitate de manechin și apoi de creator de modă) și, implicit, a calificării dobândite în această privință.

Estimarea Elenei Gheorghe este constituită dintr-o suită de enunțuri formal asertive, după tiparele sintactico-semantic *întrebare-răspuns* și *semnalare a unui neajuns-recomandare*:

102 C da ↓ aceasta nu este ochei de ce-ai pus fusta aia ↑ n-avea sens ↓ trebuia să lași pantalonu ↓ da ↓ cizmele de blană nu:: ă:: nu sînt_ă:: greșit combinate ↓ mai ales că sînt albe cu auriu ↓ dar în sus haina nu va putea fi și a- și aceasta din_ă: blană tot albă /ochei/ ↑ Niciodată nu faceți co- mai ales când purtați <R blană > fac o ă repede o paranteză ă_î în momentul în care purtați cizme de blană ↑ niciodată nu purtați și hAInă de blană ↓ da ↑ ă:: că sîntem așa ↓ ne întoarcem cumva în preistorie ↓ și:: n-arată nimic <Z bine > ↓ ă haina de blană este /ochei/ ↓ vedeți că egzistă două-trei ocazii în care puteți purta haină de blană cu ⊥ ȘI căciulă de blană ↓ da ↑ m: mă rog e un subiect ↓ o să scriu mai bine chestia asta ↓ pentru că este_m e imp ⊥ e important ↓ da' nu se pot purta ⊥ tot timpu da ↑ a: deci ori arătați ⊥ mai țineți minte ↑ căciula cu guleru și etcetera da ↓ deci_ă:: este proastă combinația de pe scenă ↓ este FOArte bună cealaltă::m ă: ținută ↓ rochia aurie cu sandalele ↓ andreea tonciu ↓ nu vedem /dresu/ mat da ↑ n-are ce să caute ↓ /ochei/ ↑

103 B eu cred că era totuși un /dres/ plasă

104 C crezi că are ↑ spui?

105 B cred că e /dres/ plasă sau ⊥

106 C io eu ↓ mă rog ↓ noi NU vedem asta ↓ dacă ea și l-a pus pentru c-a dansat și ↓ mă rog ↓ pentru c-așa se poartă-n general și_m ă: ă::m absolut toate cântărețele folosesc acest artificiu ↓ acesta este un artificiu ă::m da' să fiți atente când v-alegeți /dresu/ că există o diferență minusculă de culoare ↑ care imediat vă poate arunca în partea celalată ↓ și-anume a vi se vedea plasa ↑ ceea ce nu trebuie ↓ acesta este un efect foarte # Bun

107 B pentru a ac- =

108 C = da ↓ pentru a acoperi absolut orice fel de imperfecțiune::m a picioarelor ↓ DA::R nu se poate purta decât dacă::m filmați sau sînteți într-o emisiune ↓ pentru că-n realitate se vede și NU ↓ da ↑ deci nu-i /ochei/ în realitate da ↓ este doar pentru filmări ă: BINE în rochia aurie ↓ prost pe scenă

Observăm predilecția pentru recursul la exprimarea vagă, imprecisă, preferința pentru amânarea avizării publicului de către stilistă în ce privește subiectul referitor la situațiile considerate potrivite pentru combinarea hainei de blană cu căciula de blană: vedeți că egzistă două-trei ocazii în care puteți purta haină de blană cu ⊥ ȘI căciulă de blană ↓ da ↑ m: mă rog e un subiect ↓ o să scriu mai bine chestia asta ↓

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

Neelucidarea detaliului particular anterior și prelungirea golului cognitiv al destinatarului interesat va conduce subiectul evaluat la repetarea situațiilor de neadecvare, implicit la periclitarea, și pe viitor, a imaginii sociale.

Lipsa insistenței pe abordarea lămuritoare a unui aspect (manieră verbală curentă în registrele asociate oralității) poate fi pusă, în cazul de față, pe seama intervalului orar strict determinat pentru desfășurarea rubricii. În acest sens, amplificarea dezbaterii prin anunțarea unor teme derivate, fără rezolvarea lor în folosul potențialilor beneficiari, este scuzabilă de rațiuni ce țin de marketingul emisiunilor de televiziune. Totodată, o temă doar schițată, promisă ca rezolvare într-un alt mediu (cel scris electronic) este o strategie fatică de menținere a interesului viu pe mai departe pentru întâlnirea cu Dana Budeanu și pe alte canale media (Facebook, de exemplu).

În cazul Giuliei Anghelescu, începutul evaluării anunță premisele unui verdict favorabil, chiar dacă alegerea vestimentară se înscrie, conform locutoarei C, în registrul banalului (e /ochei/ ↓ este o combinație banală ↓ nimic_ă:: deosebit_ă::☺. Pe parcurs, optica evaluativă se schimbă, Dana Budeanu revenind asupra calificativului și enunțând un act expresiv conotat negativ – de tip critică –, prin care își exprimă lipsa de acord în ce privește croiul jachetei:

110 C da ↓ asta fac_ă:: vedetele: în noaptea de revelion cântă ↓ da ↑ e /ochei/ ↓ este o combinație banală ↓ nimic_ă:: deosebit_ă::: ## nu mi-a plăcut foarte mult hAina: ↓ # înțeleg_ă: chestia asta cu: gecile de /gins/ supradimensionA:te # io le-aș purta: la nivelu ăsta de lungime: # fără pantaloni și cu picioru go:l și pe dedesubt să aveți un șort ↓ sau o rochie foarte scUrtă și să vă vi se vadă picioarele ↓ e un gen ↓ asta:m ⊥ așa-l văd eu ↓ așa văd eu_m deci nu-i /ochei/ ↓ ă::m pentru că sînt /fer/ ↑ și pentru că giulia:: este pe un drum /ochei/ ↓ din punctu de vedere al vestimentAției ↓ acest drum către o garderobă androgină ă:: mă rog # probabil că va ține și anul acesta ↓ vedem ↑ eu îi doresc să Țină și-i doresc să nu se arunce după orice recomandAre și orice schimbAre care va fi general valabilă pentru absolut toată lumea ↓ cum am mai spus ↓ că DACĂ egzistă o pereche de cizme argintii ↑ ne luăm TOATE ↓ DACĂ există geaca asta supradimen- ↑ ne luăm TOATE # nu

111 B verdict ↑

112 C ă_prost

Din aprecierea făcută lui Lili Sandu:

114 C e ↑ da ↑ rochia ↑ a treia e a treia oară nu a doua a doua oară <R a da am văzut-o de trei ori în beta > a doua oară: rochia de catifea /bleomarin/ ↑ este /ochei/ ↓ este o rochie normală simplă::: # accesorizată corect # pantofii se potrivesc_ă::: creʾ că-i stă bi- da ↓ este bine ↓ nu este::: # da înțeleg c-a făcut la munte da ă:: e /ochei/ ↓ e /ochei/_ă:: # da # ă: nu am ce să spun foarte mult # despre [această alegere

115 B [păru ↑ machiaju ↑

116 C machiaju este /OCHEI/ ↓ # priviți absența lipitorilor de pe față # și fiți atente la ale voastre ↓ adică e foa- ua adică faceți o diferență da ↑ uitați-vă la fața::: EI ↑ și uitați-vă la fața andreei tOnciu ↓ ## observați diferența ↑ NORMAL

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

reținem remarca pozitivă a stilistei referitoare la machiaj. Aceasta invită publicul să observe conturul exemplar, în viziunea ei, al sprâncenelor vedetei, în comparație cu „lipitorile" de pe fața altor vedete – aluzie la moda actuală din rândul publicului feminin de a-și contura și vopsi excesiv sprâncenele. Destinatarul mesajului (verbalizat injonctiv) este, pe de o parte, constituit din telespectatoare (fiți atente la ale voastre ↓), fără a se opera o diferențiere specificatoare – altfel spus, destinatarul colectiv este susceptibil de a avea sprâncenele de forma unor lipitori – și pe de altă parte, este reprezentat în mod particular de Andreea Tonciu, prin menționarea ei ca exemplu nedemn de urmat. Rostindu-i numele, stilista îi aduce prejudicii de imagine, poziția celei criticate fiind cu atât mai neconfortabilă cu cât alăturarea se face cu o vedetă considerată etalon (deci valorizată) de stilistă.

În evaluarea Lidiei Buble, aprecierile favorabile ale stilistei în privința vestimentației se convertesc treptat în altele defavorabile, cu referire, însă, la conceptul show-ului din care interpreta face parte. Dana Budeanu își „depășește" domeniul de expertiză, trecând de la critica estetică la cea de regie scenică, invalidând proiectul cântăreției, în timp ce-l creditează – printr-un convingător discurs argumentativ –, ca singur valabil în spațiul autohton, pe cel al altei cântărețe (Ana Lesko):

120 C a_e costumația ei de scenă o știu ↓ cre' c-am mai văzut-o sau o mai are și pe negru cumva cu o rochiță scurtă <R ceva de genu acesta da' tot cu franjuri > ↓ a folosit mult franjurii sau are o haină o giacă de piele ceva cu franjuri ↓ neagră ↓ este o costumație de scenă:: # este /ochei/ pentru scenă ↓ eu sînt împotriva acestor seturi de # dansatoare ↓ dar_ă: știți cum e ↓ dacă /bionse/ are ↓ # tre' să avem și noi numai că acolo e un alt concept ↓ nu contează ↓ eu sînt_î NU ↑ ((râde)) eu nu sînt pro echipele acestea de dansatoare toate îmbrăcate la fel care dansează în /bec/ <R și dau și din și din picior și ridică și picioru și tu cânți > ↓ cred că este un /antren/ ↓ cred că este ceva ce se cere ↓ habar n-am_î ă eu cred că:: ### io nu cred că sînt un beneficiu pentru imaginea niciunei cântărețe la noi astăzi în românia vorbind ↓ egzistă un singur concept care funcționează ca un TOT ## de ani de zile ↓ și anume cel al anei lesco ↓ dar acolo ea se conFUndă fOArte mult ↓ cu cele două dansatoare: acolo este și-un alt gen de spectacol ↓ pe lângă faptul că ea cântă ce cântă ă:: ↓ io cred că:: spectacolu anei lesco este mai mult despre ele TREI ##

122 +C și despre costumele lor și despre ceea ce ele pot face împreună ## ((râde cu subînțeles)) <Z în mințile noastre > ă:::: da. ă::::

Din cauza omiterii unui determinant, prima intervenție din evaluarea Oanei Lis este ilogică:

129 C ((râde)) oana lis toată lumea se așteaptă la verdictul pe care::: # îl voi da oanei ↑ dar se-așteaptă PROST ↓ # pentru că

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

Constituirea unui grup nominal prin recuperarea adjunctului *(verdictul) presupus* ar fi salvat fraza de contradicție. Refăcută, replica 129 C se dezambiguizează printr-o implicatură conversațională: receptorii s-au obișnuit cu un anumit tip de verdict (prost) în ce o privește pe Oana Lis, prin urmare, unul identic este de așteptat și în evaluarea de față:

131 +C a avut două ținute ↑ una dintre ele și-anume aceasta aurie este fOArte frumoasă ↓ îi stă fOArte bine ↑ ea este o rubensiană ↑ este iarăși în perioada în care:: ⊥ NU este în cea mai rea perioadă ↓ dar este între ele ↑ ă:::: îmi place fOArte mult rochia aurie pe un umăr ↑ îi stă fOArte bine ↑ asta albastră din catifea NU ↑ pentru că este BLONDĂ ↓ # iar cea aurie îi stă bine ↓ pentru că este un auriu NEGRU ↓ da ↑ ă::m am mai spus că blondele nu pot purta orice culoare # din păcate ↓ ă:: restricționează foarte mult ă:: culoarea părului_ă:: ceea ce putem alege ↑ rochia de catifea albastră NU ↓ # machiaju panda e la locu lui ↓ dar_ă:::m mi-a plăcut MULT rochia aurie ↓ bine ↓ ea s-a pregătit pe-albastru ↓ văd că și pantofii sînt albaștri și unghiile și ⊥ ((râde)) <Z /uațhepăning/ ↑ > <J nu > adică să nu faceți asta niciodată ↓ înțeleg că intrați într-o febră din asta și <IM DA' Unghiile cum mi le fac ↑ > mă când nu știi ↑ lasă-le natural ↓ deci când nu ești convins ↓ sau dacă pornești și te gândești în special la unghii ↓ atunci UNGHIILE SÎNT și în rest nu mai e nimic ↓ pentru că_m: se bat cap în cap ↓ egzistă ↓ egzistă și sînt pro ↓ și: această abundență și această dezordine controlată ↓ ((gest făcut cu mâinile pentru a indica citirea între ghilimele a termenului)) controlată ((revenire asupra clarificării lecțiunii termenului prin ridicarea degetului arătător de la ambele mâini)) da ↑ în care:_m ă și unghiile sar în evidență ↓ și machiaju sare ↓ și hain- dar personalitatea tre' să fie atât de puternică și de dominantă ↑ ca să puteți purta toate acestea amestecate # <Z /piagi/ așa > ↓ ă:: încât_ă: în românia astăzi_ă::m ⊥ și-o să dau un egzemplu nu știu # sper să pot ↓ chiar dacă este la o altă ⊥ nu știu # raluca ↑

Resursele lingvistice folosite în caracterizarea exterioară a Oanei Lis provin, pe de o parte, din seria termenilor evaluativi care exprimă o judecată pozitivă (unități lexico-semantice care au în comun semul [+ apreciere favorabilă]). Marcatorii ilocuționari (adjective și adverbe cu sens intensiv) ai actelor expresive meliorative exprimă intensitatea maximă: *foarte frumoasă*, *foarte bine*, *foarte mult*. Aceste unități lexicale „închid" în sensul lor intrinsec, înscris în limbă, o valoare superlativă. Pe de altă parte, contextul este cel care imprimă termenilor o nuanță semantică sau alta (pozitivă sau negativă), cu care receptorii trebuie să-i învestească în vederea obținerii unui decodaj corect. Într-o atare situație, se află adjectivul *blondă* („pentru că este blondă"). Creatoarea va ghida înțelegerea auditoriului spre extragerea sensului adecvat contextual (a se vedea alternativele semantice consacrate ale structurilor care conțin adjectivul (uneori substantivizat) *blondă*: prototipul blondei din bancuri (căreia i se asociază atribute precum precaritatea intelectuală, absența simțului practic etc.) *vs*. tipul blondei fatale (căreia i se asociază caracteristici precum sexualitatea, frumusețea fizică etc.)). În cazul Oanei Lis, calitatea de blondă este un deserviciu prin raportare la

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

culoarea ținutei (lipsa de corespondență, în viziunea Danei Budeanu, între culoarea părului și aceea a rochiei).

În strategiile utilizate de stilistă în evaluarea Oanei Lis se observă o oarecare preocupare de a nu-i deteriora semnificativ imaginea individuală, motiv pentru care exprimarea comportamentului atitudinal negativ se face prin formulări atenuatoare, potențialul lor amenințător fiind considerabil redus: NU este în cea mai rea perioadă ↓ dar este între ele ↑

În cântărirea estetică a Valentinei Pelinel, A îi cere lămuriri lui C în vederea clarificării unei exprimări eronate, cauzate de o greșeală de natură logico-semantică, ce ar putea afecta *competența elocuțională* a vorbitoarei:

137 C da ↓ ## este o rochie corectă ↑ # ă:::m ## are o singură::m greșeală de CROI rochia ###
138 A corectă cu greșeală ↑ sau cum că n-am ⊥

Fraza 137 C ar fi fost recuperabilă din punct de vedere logic dacă enunțiatoarea ar fi introdus în structura apreciativă un modalizator, de exemplu adverbul *aproape,* cu rol pragmatic de aproximare (este o rochie corectă ↑). Inserția lexemului ar fi justificat semnalarea lacunei vestimentare, implicit, ar fi salvat enunțul de schematism logico-semantic: are o singură::m greșeală de CROI rochia ###

Prin reluarea și permutarea aceluiași stoc lexical (*rochie*, *greșeală*, *corectă*), C și A câștigă timp pentru restabilirea congruenței semantico-referențiale, practicând un soi de complicitate întreținută în vederea depășirii momentului:

139 C o singură greșEAlă
140 A a ↑ o singură greșeală
141 C DE CROI ↓
142 A așa
143 C da am zis corectă ↑ nu ↓
144 A ai zis corectă ↓ ai zis o rochie corectă ↑
145 B [că este o rochie ⊥
146 C că este o rochie CORECTĂ
147 B da᾽ ce-nseamnă o rochie corectă ↑ adică cum?

Actul de tip întrebare al lui A (138), potențial amenințător, de discreditare a emițătoarei, i-ar fi putut prejudicia *fața negativă* – coerența din vorbirea ei rămânând suspendată) –, dacă locutoarea n-ar fi rezolvat inadvertența printr-o decizie de echivalență semantică. Această „ieșire" îi prilejuiește lui C abandonarea temei (*rochie* ***corectă***) prin ancorarea într-o remă (*rochie* ***seif***), pe baza căreia vor fi croite noile fire discursive:

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

148 C corectă adică /seif/ ↓ adică cum am mai spus ↓ dublu ve dublu ve când nu știi cu ce te-mbraci te duci și te uiți și

149 A așa

150 +C intri pe andreea raicu punct ro și vezi imediat ↓ adică-s trei combinații alea sunt ↓ ideea este ⊥ corect ce-nseamnă ↑ înseamnă când nu ȘTII ↓ ## și-ți alegi ceva foarte /seif/ ↓ cu care n-ai cum să dai greș ↓ deci îmi iau o rochie sirenă ↑ neagră ↑simplă ↑=

151 B = cu decolteu

152 C n-are ce să se-ntâmple da ↑ îmi iau o fustă:: # cloș ↓ cu o cămașă sau cu un ⊥ n-are ce să se-ntâmple ↓ da ↑ SAU îmi iau tot ceea ce-nseamn- ce-nseamnă corect ↑ corect înseamnă # croiuri de genu ↓ /gec io/ ((suită de trei gesturi efectuate cu mâinile, indicând anumite puncte din partea mediană a suprafeței corpului (de la brâu până la gât), reiterând un model de croi dintre cele considerate drept sigure de creatoare)) n-am ce să greșesc ↓ înseamnă combinații de genul îă::::: celor purtate de andreea esca ↓ doar că andreea ă ă ↓ numai din punct de vedere al croiului mă refer ↓ pentru că andreea e foarte îndrăzneață pe imprimEuri pe ⊥ dar are legătură cu personalitatea EI ↓ cu zâmbetu ei permanent etcetera ↑ c corect înseamnă când eu mi-aleg un croi CLASIC ↓ # de FRICĂ să nu greșesc ↑ și-atunci sînt CORECTĂ ↓ da' nu pot să spun că sînt /uau/ # sînt CORECTĂ ↓ /ochei/ ↑ dar pentru ă foarte multe femei ↑ starea de bine înseamnă și ă a se-mbrăca corect ă:: ↓ pentru că nu mai au temerea respectivă ↓ mă mai bine sînt așa dacă nu ai știu ⊥ (xx) chiar dacă-și DOresc da ↑ să fie și /uau/

Din evaluarea coafurii și a machiajului Valentinei Pelinel

161 C păru machiaju: sînt aproape ÎNTOTdeauna /ochei/ la valentina ↓ ă: valentina nu prea se coafEAZĂ ↓ ## ă:::m și cred că este un lucru pe care l-a deprins în perioada în care a stat în statele unite ↓ pentru că acolo /modelingu/ este: # FOArte natural da ↑ abordat ↓ și cred că de ACEEA ↓ pentru că o_am (sic!) văzut-o de foarte multe ori cu un # păr dezordonat ↓ așa un /mesi/ ↓ da' foarte /ochei/ ↓ da ↑ foarte natural ↓ și ea având aceste trăsături proeminente ale feței și extrem de accentuate:: ↑ coafată nu ↓ ar fi o alegere /ochei/ ↓ este /OCHEI/ ↓ da ↑ deci nu este /uau/ da' este /ochei/ /ochei/

reținem următoarele două acte expresive: valentina nu prea se coafEAZĂ ↓ și ea având aceste trăsături proeminente ale feței și extrem de accentuate:: ↑, în care polifuncționalitatea unităților lexicale ilocuționare impun un calcul interpretativ din partea receptorilor pentru reperarea conținuturilor la care trimit.

În anumite contexte, o persoană de sex feminin care nu (prea) se coafează poate fi receptată negativ (fiind asociată cu lipsa de preocupare pentru un aspect îngrijit), în timp ce în altele – cum este și cel actualizat în discurs, și anume în practicarea unei anumite meserii (aceea de model) –, păstrarea naturaleții este percepută drept aducătoare a unor beneficii de imagine.

În cel de-al doilea act expresiv, orientarea axiologică a termenilor evaluativi (adjectivele cu sens intensiv, gradul maxim de intensitate fiind realizat și prozodic: adjectivul demonstrativ emfatizat *aceste*, reluarea tautologică „proeminente […]

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

extrem de accentuate") rămâne incertă în absența formulării explicite a poziției emițătoarei pentru aprecierea / deprecierea unei fizionomii cu trăsături pronunțate. Contextul nu umple incompletitudinea, rezolvarea semantică a conținutului propozițional al actului rămânând o chestiune de gust, la latitudinea fiecărui receptor. Neasumarea unui rol evaluativ de către C este strategică, locutoarea nedorind să contribuie în vreun fel (de pe poziția pe care i-o conferă rolul de specialist) prin antepronunțare (verbalizarea unei convingeri de ordin estetic) la instituirea unui tip model de constituție fizionomică feminină.

6. Cadrul interacțional final

Partea finală a interacțiunii se desfășoară conform unui scenariu ritualizat, în care locutorii formulează câteva concluzii (în registru ludic), exploatând „învățămintele" desprinse din tema de dezbatere tocmai încheiată și exprimă, la final, actul (reactiv)[22] al mulțumirii. Concret, în prima parte a secvenței – constituită în exclusivitate din intervențiile locutorilor A și B –, actanții imprimă o notă concluzivă conversației anterioare, prin preluarea și manipularea sensurilor unora dintre termenii introduși și clarificați semantic (la cerere) de către locutoarea C, și anume *corect* și */seif/*:

162 A e nu io m-am [lămurit ↓ adică dacă aveam niște dubii ↓ mi le-am înlăturat definitiv =
163 B = [ți le-a spulberat dana:: ↑ ((râde)) =
164 A = mi le-a spulberat da =
165 B = imediat
166 A deci io o să merg către corect # de-acum încolo
167 B nu # tu treʾ să fii /seif/ /seif/ treʾ să fii
168 A /seif/ că mie-mi place ⊥
169 B când nu ești prea sigur pe tine ↓ mergi pe /seif/
170 A și cum nu sunt sigur niciodată ↑ <@ vreau să fiu /seif/ > ↓

În partea a doua a secvenței, rezervată performării mulțumirilor de către cele două gazde, se observă preferința vorbitorilor pentru expresia verbală rutinizată:

170 A […] mulțumim tare mult dana
171 B mulțumim dana

[22] Înregistrarea din internet a interacțiunii nu include actul reactiv al mulțumirii (*i. e*. răspunsul Danei Budeanu), însă putem presupune că acesta fie a fost formulat în emisiunea transmisă în direct, fie locutoarea nu a simțit ca necesară verbalizarea lui, recunoștința pentru conferirea rolului de invitată în emisiune fiind de la sine înțeleasă. În oricare dintre cele două situații plauzibile, răspunsul la salut există (explicit sau implicit), cei trei interlocutori manifestând pe tot parcursul interacțiunii preocupări pentru cultivarea și menținerea unor mișcări conversaționale consensuale, în respectul principiilor politeții pragmatice.

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

Prima formulă de mulțumire reiterează un tipar semantico-stilistic realizat superlativ (adverbul cu rol intensificator *tare mult*), subliniindu-se conotația meliorativă a actului expresiv redat, asociat cu o încărcătură afectivă pozitivă. Formulele prin care A și B își exprimă gratitudinea includ și numirea (la nivelul prenumelui) a beneficiarului recunoștinței (Dana). Actul realizat de locutoarea B este exprimat printr-o construcție minimală: verbul, urmat de vocativul prenumelui celei în folosul căreia a fost enunțat. Pe lângă funcția de exprimare verbală a gratitudinii, actul expresiv al mulțumirii din secvențele citate dezvoltă o funcție suplimentară – dictată de necesități factuale (timpul de emisie consacrat rubricii respective a expirat) –, și anume cea de închidere a schimburilor verbale. Fiecare dintre cei doi locutori (A și B) preia succesiv rolul de deținător al controlului comunicativ, marcând, prin formularea mulțumirii, încheierea duratei afectate interacțiunii.

Concluzii

În urma analizei întreprinse, se desprind următoarele concluzii:

(1) Nu se poate vorbi despre un limbaj propriu criticii de stil (folosim termenul generic *stil*, deoarece acesta cuprinde, în sfera sa semantică, așa cum am afirmat mai sus, critica vestimentară, a accesoriilor etc.). Avem, mai degrabă, a face cu un limbaj care aparține modei lingvistice actuale audiovizuale, mai exact, cu vorbirea specifică personajelor mondene promovate în media video sau în cea de pe rețelele de socializare. Exprimarea acestora – devenită model pentru unii dintre locutorii din viața „reală" – are ca principală trăsătură amestecul limbajelor (verbal, non- și paraverbal) în scopul transmiterii, prin orice mijloace, a mesajului, al eficientizării / economisirii timpului în redarea acestuia și al asigurării condițiilor de reușită a comunicării (decodarea corectă). În acest sens, prin felul în care gestionează transferul dintr-un mediu de transmitere a informației într-altul, Dana Budeanu se dovedește a fi o foarte abilă posesoare a competenței de comutare dialogică. Caracterul mixt al sintaxei dialogale este o consecință a atitudinii intens participative, implicative a locutoarei C la consolidarea specificului forței ilocuționare cu care a fost învestit fiecare act expresiv asertat.

(2) Lipsa caracterului specializat (tehnicist) al discursului îi refuză acestuia revendicarea dintr-un gen anume, atribuindu-i apartenența la un / „afiliindu-l" unui *stil deschis* (amestec de stiluri). Absența preocupării pentru cultivarea unei monospecializări lexico-semantice face discursul accesibil publicului larg, fără a fi necesar să i se aloce deținerea unei precondiții de lectură (*i. e.* expertiza în domeniul modei).

(3) Fiind un discurs puternic înscris în stilul colocvial, acesta comportă toate trăsăturile oralității (precumpănitoare fiind cele ce țin de o atitudine locutivă moderată în privința conformității formale).

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

(4) Miza unui atare discurs nu este gradul de elaborare a „dicțiunii”, ci în ce măsură este subiectivată în mesaj poziția „ideologică”, interpretativă; astfel, interesul actorilor comunicativi este „distras” de pe funcția expresivă pe cea emotivă.

(5) Prin analiza noastră, în care am urmărit integral un eveniment comunicativ autentic, am încercat să identificăm câteva aspecte semnificative în ceea ce privește resursele lingvistice prin care sunt redate actele verbale expresive, precum și principalele funcții ale acestora în interacțiune. Am observat, în special, felul în care își articulează sensul diferitele acte expresive prin asociere cu conotații semantice și pragmatice pozitive sau negative, în acord cu intenția comunicativă a interlocutorilor. Perspectiva interpretativă ne-a condus la formularea unor constatări: predominanța actelor devalorizante, cu consecințe asupra imaginii individuale a subiectului investigat; deținerea controlului locutiv de către C este direct proporțională cu imposibilitatea tehnică de manifestare a dreptului la replică de către persoana evaluată → consolidarea unei poziții discursive privilegiate *vs*. „reducerea la tăcere” a destinatarului (presupus); instituirea unei corespondențe între actele expresive actualizate și stilul discursiv al locutoarei C; alternarea atitudinii verbale defensive / ofensive a locutoarei C în exprimarea acordului / dezacordului în legătură cu subiectul investigat.

(6) Pentru dezambiguizarea unor subtipuri de acte expresive, rolul contextului și abilitatea participanților la actul comunicativ de a accesa informații lingvistice și nonlingvistice rămân decisive.

Anexa 1

Situația de comunicare:
data înregistrării: 9 ianuarie 2017
locul înregistrării: PROTV, Emisiunea televizată *Vorbește lumea*, rubrica *Verdictul Danei*
participanții: A: Gabriel Coveșeanu, m., 43 de ani, moderator al emisiunii
B: Adela Popescu, f., 31 de ani, moderatoare a emisiunii
C: Dana Budeanu, f., designer, creatoare de stil

1 A <$_{OF}$ of! doamNÉ: >↓ [<$_{Î}$ ÎNcă >
2 B <$_{OF}$ [uo:::f >
3 +A mă mai duce gândul la sărbători ↓ uite parcă ieri # luam vacanță ↓ vAi de <$_{JR}$ mine > ↑ da’ CE ne-am mai distrat ↓ ce petREceri am dat ↓ ce hAine_am îmbrăcat ↓
4 B e:: aI:ci ↑ este nevoie de un specialist ↓
5 A a ↑ da ↓
6 B vedetele s-au întrecut în haine cAre mai de <$_{R}$ care ↓ > ↓ dar să aflăm dacă au fost ȘI potriVIte momentului ↓ ne ajută creatorul de stil ↑ <$_{J}$ dana > budEanu
((Dana Budeanu intră în platou))
7 A [bine_ai_venit ↑ la mulți ani.
8 B [bine_ai_venit ↑ la mulți ani.

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

9 C [daʾ ce frIg am tras.
10 A daʾ ce fRIg.
11 C daʾ ce fRIg.
12 B [ne-a fost dor de tine
13 A [şi tragem în continuAre ((râde))
14 B bine_ai_venit.
15 C (xxx)
16 A săruʾmâna ↑
17 C <J [daʾ ce vaCAnț-am avut ↓ >
18 +A [ia spune-ne ce-ai fĂcut ↓] cum ai petrecUt ↓ pe unde ↓ cum şi în ce fel
19 B [((râde)) Repede.
20 A [((râde))
21 C repeDE ↑ ce ⊥ daʾ unde am petrecut ce ↑ revelionu?
22 A revelionu ↑ crăciunu ↑ na ⊥ ce:: ⊥
23 C ă:: da ↓ ă: cred că e prima dată ↓ nu ştiu ↓ în vreo zece ani ↑ când am ă::: stat ă::: în românia <Z dA::r când l-am petrecU:t # aCAsă >
24 B <@ ŞI EU > ↑ HA ↑ HA:: ((făcând un gest aprobator prin ridicarea degetului arătător al mâinii stângi))
25 A bravo.
26 C aşa ↓ da ↓ ă: nu am petrecut ↓ î: nu prea sunt eu aşa petrecăreață ↓ doar par ↓ ă::: daʾ ies foarte rar ↓ cred că o dată pe an ↓ <R treʾ să mă prinzi la petrecerea aia de-o dată pe an >
27 A [trebuie
28 C [trebuie
29 B mamă ↓ îți dai seama ↑ se dezlănțiue [dacă nu iese-un an
30 A (xxx) păi da:: ⊥
31 C dacă nu ies un an ↑ ies o dată pe an ↓ da ↓ ă: acesta-mi este genul ↓ ă vreau ă::: dacă î::mi poate oferi ă::: stația protv ă cinci < Z secunde:: > ă să mulțumesc ă::: unor fete
32 A te rog
33 +C tuturor
34 C ă: da ↓ la mulți ani ă:: tuturor ă:: vreau să::: vă mulțumesc Pentru # Sutele de mesaje pe care LE primesc pe zi şi PE CARE NU le pot deschide şi ă # la care mă gândesc şi nu ştiu ↓ mă ⊥ tot încerc să găsesc o soluție şi O s-o Găsesc ↓ deci acum încerc să găsesc această soluție să vă răspund tuturor vă mulțumesc enorm enorm ↓ sînt foarte multe întreBĂri ↓ ce țin de ceea ce noi vorbim aici ↓ şi vreau să le răspund cumva ↓ daʾgândiți-vă că-mi este imposibil ↓ vroiam doar să vă mulțumesc # [pentru asta ↓ atât]
35 A [cu siguranță] vei găsi o soluție ↓ înțeleg că revelonu l-ai petrecut într-un mod deosebit ↑
36 C da
37 +A io vă propun aşa ↑ HAIdeți să vedem CUM s-au îmbrăcat vedetele DE revelion ↓ şi revenim bineînțeles CU verdictul danei
((fond muzical care marchează trecerea de la cadrul propriu-zis de desfăşurare a interacțiunii la cadrul de fundal (un colaj de instantanee (imagini statice şi sunet) aranjat în prealabil la montaj), având ca locutor o voce masculină, care descrie, neutru, ținutele vedetelor propuse pe „ordinea de zi" a criticului vestimentar))

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

38 D lili sandu a petrecut revelionul departe de ochii lumii ↓ în elveția. aceasta a ales să poarte o rochie lUngă din catifea albastră ↓ la care a asortat o coafiură cu bucle lejere. Și iubitul ei ↓ modelul silviu tolu ↓ a fost îmbrăcat la patru ace de_anul nou. albastrul a fost culoarea Serii printre vedete. ami și valentina pelinel au optat și ELE pentru această nuanță în noaptea dintre ani. cântăreața și-a completat ținuta cu cizme peste genunchi ↓ și /dres/ plasă ↓ în timp ce fostul model a ales o rochie cu un decolteu generos. anda adam a sărbătorit revelionul pe scenă la constanța. Ținuta artistei pentru anul nou a fost mai neconvențională. o pereche de cizme într-o nuanță de galben electric și o jachetă de inspirație /militări/ ↑ cu aplicație de blană ↓ asortată cu încălțămintea. TOT pe scenă s-a aflat și giulia în noaptea dintre ani. tânăra mămică a concertat la brașov și a ales să poarte o jachetă supradimensionată din denim și cizme negre peste genunchi. oana lis a schimbat două ținute de revelion. soția fostului primar al capitalei s-a afișat pentru prima dată într-o salopetă albastră din catifea cu aplicații de ștrasuri în zona decolteului. apoi ↓ s-a schimbat într-o rochie mulată aurie ↓ la care a asortat o pereche de pantofi /stileto/ într-o nunață de albastru metalizat. auriu a ales să poarte ȘI andreea tonciu ↓ care a petrecut revelionul la munte alături de nașa ei de cununie ↓ anamaria prodan. sexi-impresara a optat pentru o rochie mulată cu talie marcată și umeri supradimensionați. Ținute strălucitoare în nuanțe de auriu au purtat și bianca drăgușanu ↓ lidia buble și elena gheorghe. lidia a ales o salopetă metalizată cu aplicații de franjuri ↓ în timp ce colega ei de scenă a schimbat două /autfituri/. elena a concertat într-o pereche de pantaloni cu aplicații de paiete ↓ iar apoi s-a schimbat într-o rochie scUrtă ↓ pe care a purtat-o cu sandale aurii. și Bote a strălucit în noaptea dintre ani. /dizainărul/ a petrecut revelionul într-un restaurant exclusivist din singapore ↓ iar pentru marele eveniment ↓ a ales un /smoching/. cătălin s-a folosit și de recuzita de sărbătoare ↓ s-a pozat cu o pălărie metalizată pe cap. deea maxer a întâmpinat noul an în ținute sumare. soția lui dinu a cântat în noaptea dintre ani ↓ și a ținut să schimbe două costume. ambele au fost decorate cu ștrasuri și paiete ↓ iar artista și-a completat /lucul/ cu un machiaj puternic și cu bucle.

((fond muzical care marchează revenirea „în direct", în platoul emisiunii))

39 A am văzut cum s-au îmbrăcat vedetele la noaptea situată: la cumpăna dintre ani ↓ nu-i așa ↑

40 B da

41 +A <$_{L}$ atunci când priVI:m: cu nostalGIe către trecut > ↑ DAR cu speranță către viitor ↓

42 B pot ↑

43 +A acestea fiind zise nu mai ⊥

44 B pot să-ncep?

45 A da ↓ te rog ↓ dă-i drumu [((râde zgomotos))

46 B [de fapt să-nceapă dana ((arătând printr-un gest al mâinii înspre invitată, cu scopul predării controlului comunicativ))

47 +B [și să vorbim despre deea maxer

48 C ((zâmbet larg; mimica anticipând o oarecare neîncredere asupra competenței vestimentare a subiectului care tocmai urmează a fi evaluat)) <$_{Z}$ <$_{J}$ /ochei/ > ă:: da ↓ ă::: > tre' să fim buni ↑ nu ↓ ((gestică ludică: „scuturarea" corpului, în acord cu conținutul spuselor)) gata a-nceput anu nu mai sîntem buni ↓ [am fost de sărbători

49 B [<$_{@}$ nu mai sîntem >

50 C așa

51 A [crăciunul era bine ⊥

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

52 C ă::: ce să # nici nu știu ce # cu ce să încep ↓ efectiv ă: în_î: pelerina aceea este_o instalație de POM ↓ cred că # dom'le femeia-i artistă ↓ deci nu ↓ uitați ↑ este ↑ nu ↑ da ↓ este o instalație de pom ↓ ă::: [nu știu cu ce să-ncep
53 A [e-un costum de SCEnă
54 B [asta asta vreau să spun ↓ este ținută de scenă
55 C [înțeleg că ea este cântăreață] eu nu am știu:t ((expresia corporală dublează nedumerirea disimulată a vorbitoarei)) ↓ nu am ști # azi am aflat <ĭ azi am aflat ↑> e /ochei/ nu # n-am știut ↓ am crezut că EL este ↓ mă rog ↓ nu știu ↓ nu contează ↑
56 A este și cântăreață și dansatoare::: [/belidens/
57 C [dup-aceea_am realizat] după_ce-am văzut beta că este și dansatoare ↓ ă:: înțeleg că astea sînt aceste costumații pentru /belidens/ ↓ /ochei/ ↑ ă::m da ↓ în rest nu știu ce să-ți spun și cum să-ncep cu Tine ↓ ă:: începem de la cap ↓ ideea este următoarea ↑ ă:::m se face_această greșeală: imensă # și toată lumea crede că stăpânește arta: machiajului <z sprâncenelor > ↓ ă:: creionul de sprâncene folosit ă:: în așa fel încât # ă: pe față aveți două lipitori ↓ majoritatea nouăzeci la sută dintre cele care folosiți creionul de sprâncene arătați ă:: având lipite pe față două lipitori ↓ rețineți ce vă spun ↓ uitați-vă-n oglindă și creDÉți-mă pe cuvânt ↓ și-n toate pozele pe care le postați ↓ chiar dacă acelea sunt prelucrate ↓ sînt # este fața voastră împreună cu două lipitori aplicate pe ă față ↓ este foarte greu ↓ da ↑ să-ți să-ți conturezi sprâncenele BINE ↓ dar ați avea de unde să învățați ↓ ă:::m deci am început cu capul ↓ în continuare ce să-ți spun ↑ # ești o fată îmbrăcată ## într-un sutien și-ntr-o fustă ↓ înțeleg că ăsta a fost momentu tău de dans ↓ ă:: pelerina cu instalația de pom ((gest dezaprobator, printr-o mișcare specifică a capului și a ochilor; aportul acestor instrumente ale mimicii anticipează dezacordul verbalizat ulterior prin adverbul de negație)) <p nu: > ă:: nu știu dacă tu ai văzut vreodată o rochie # instalație ↓ ele există: ↓ sînt ă:: mă rog ↓ niște creații deosebite ale unor /dizainări/ etcetera::: nu e cazul
58 B verdict ↑
59 C prost
60 B bun ↓ anda adam
61 C ((examinare din priviri a cântăreței pe fondul unui zâmbet cu subînțeles (expresie facială inerentă preestimării fiecărei vedete), care „stilizează" fizionomia creatoarei)) da ↓ ((suspin)) hă:_o să observați prezența acestei geci # din ce în ce mai des și peste tot ↑ ă:::m este adevărat ↓ este cu întârziere de doi ani venită ↑ cred că v-amintiți piesa ↓ ă:: <@ al cărui (sic!) clip > este cu o domnișoară care cântă într-o asemenea giacă doar că blana este /siclam/ ↓ da ↑ ă_au ajuns ȘI la noi ă::: aceste::: geci # replici ↑ ă:: se va umple # peisajul ↓ pregătiți-vă:: ↑ anda are ↓ bianca are ↑ # ă:: nu este nimic_ă:: greșit ↓ aceasta este o haină care poate trece foarte bine pe scenă ↓ DAR ă: dacă tot ai vrut să: m ↓ nu știu ↓ să fii într-un fel ↓ zic eu ↓ mă rog ↓ ai cântat la munte ↓ ă::: trebuia să-ți lași și cizmele argintii ↑ că le ai și pe acelea # pentru că le are oricum # toată plaja de cântărețe ↓ de ce ↓ nu știu ↓ ă cizmele acelea sînt foarte greu de purtat î:: tre' să fii foarte-naltă ↓ altfel te măresc foarte mult ↑ ă:: nu știu dacă toată lumea_a observat ↓ dar acele cizme argintii există peste tot și:: și le-a cumpărat toată lumea ↑ ă ă_p este /ochei/ să avem ce au și ceilalți ↓ dar nu atunci când are și colega mea și col # și colega și ai ⊥ # voi sînteți toate în aceeași ă: breaslă ↓ da ↑ și sînteți îmbrăcate LA FEL ↓ este prost ă::: pentru că: galbenu ăsta:: ne dă palme peste față continuu ↓ ă::: da ↓ prost
62 B andreea tonciu:: și anamaria prodAn
63 C da ↓ sînt în aceeași situație dramatică ↑

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

64 B începi cu cine vrei tu
65 +C în care mă aflu de fiecare dată când o văd pe anamaria ↓ nu am # cum # vreodată ## să apreciez vreo ținută de-a ei ↓ pentru că nu mă lasă capu ↓ nu ai cum ↓ deci nu știu ↓ orice explicație mi-ai da sau ai găsi sau NE-AI DA ↑ aceasta nu este o coafiură ↓ este dîn ⊥ dezastru io nici nu știu ce este de fapt ↓ nici nu știu cum să-ți explic și frumos și n: deci n: nu ai cum # să ieși cu păru așa ↓ n-ai cum este ca și când ești ↓ nu știu ↓ un personaj din desene animate ↓ este # nu știu ↓ ești o femeie ↓ care are o vârstă care GATA ↓ î î de fapt nici nu contează ↑ poți să ai orice vârstă nu poți să ieși așa ↓ mai ieșeau fetele de la asia ↓ mai știți ↑ aveau cozile alea sau doar una dintre ele ↓ nu știu ↓ ă::: daʾ eʾau niște fete de douăj de ani care dădeau din cap pe scenă ↓ adică nu se poate ↓ nu
66 B treʾ să recunoști că deja-i o marcă-nregistrată.
67 C nu este nimic ↓ ## ce marcă-nregistrată ↑ # un dezastru ↓ e groaznic ↓ io nu știu ↓ nu io știu ce-i asta ↓ efectiv ↓ ori e (xxx) nu știu ↓ nu ↓ nu știu
68 A io nu vreau să zic nimica ↓ daʾ mie-mi place ↓ sincer acuma ↓ nu mie nu mi se pare-așa #
69 C n-ai cum ↓ da ↓ uite ↑ i_place luʾ cove
70 A me mie-mi place da
71 B păi
72 C și deci pentru el rochia este fOArte frumOAsă ↑ nu-i # nu pot spune brendul aici pentru că asta este ↓ se vinde și la noi ↓ ă da
73 B deci rochia-ți place
74 C da ↓ rochia este foarte frumoasă degEAba ↓ repet poți să-ți pui oriCE ↓ nu mai contează ↓ deci pur și simplu nu ne putem uita de la gât în sus ↓ nimeni nu se poate # NIMENI ↓ deci dacă cineva spune că este /OCHEI/ ↓ ceea ce vedem aici ↑ ((arătând cu ambele mâini spre cap)) # nu știu
75 B verdict ↑
76 +C îl invit la o discuție ↓ PROST ↓ din această cauză ↓ și punct ↓ nu știu
77 B și andreea tonciu ↑
78 C și andreea tonciu ↑ e:: ar fi fost /ochei/ ↓ nu știu ce aveți cu machiajul ăsta ↓ tu ai rămas undeva în ## era # /maic taisăn/ ↓ habar n-am ce-i cu ochii-nvinețiți în halu acesta ↓ nu ↓ nu știu ↓ /smochi/ nu-i asta ↓ da ↑ io-nțeleg că vreți panda ↓ daʾ_i panda ↓ nu-i /smochi/ da ↑ ă deci aceasta este un machiaj panda ↓ renunțați ↓ rochia ar fi fost /ochei/ ↓ da nu știu de ce ți-ai pus ă:: ciorap negru mat ↑ sîntem de revelion ↑ sandale ↑ picioru frumos ↓ epilat ↓ dat cu cremă ↓ cu sclipici ↓ și gata ↓ am plecat la brad ↓ da ↑ prost ↓ amândouă
79 B PROST ↓ ami
80 C ((râde)) cred că și publicu a observat_ă::: că avem_ă: această rochie:: # de vreo trei ori # pe trei vedete diferite ↓ da ↑ nu știu ↓ ă::: se poartă catifeaua ↓ cum ar veni ↑ # e /ochei/ rochia ↑ dar nu cu cizme:: peste genunchi ↓ în secunda în care ai pus cizme peste genunchi la o rochie lUngă crăpată pe picior care # impune STRICT o sanda ↑ în momentu acela nu-ș ⊥ nici măcar nu ai coborât ↓ cum se spune ↓ combinația vestimentară ↓ deci nu ai dus-o nici înspre /chejuăl/ ↓ nici înspre /camfărt/ nici înspre nimic ↓ ă: nu se poartă cu cizme lungi o astfel de rochie ↓ este mult prea elegantă ↓ este FOArte /ochei/ pentru o seară de revelion ↓ nu știu dacă ea a cântat sau # mă rog îmbrăcată așa ↑ ă:: depinde și ce-a cîntat ↓ că dac-ai cântat_ă::: nu știu
81 B = /dens/ ↑

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

82 C /dens/ nu ↓ /ochei/ ↑ contează și CE cânți ↑ că nu poți să cânți /dens/ și să::: apari într-o: rochie de covor roșu sau de gală ↓ sau de bal ↓ ă: da ↑ rochia este /ochei/ combinația este foarte proastă ↑
83 B verdict ↑
84 C prost ↓ vezi că ești minionă ↑ vezi că cizmele le poți purta doar dacă ți se vede foarte bine talia și dacă umerii sînt î: mari și ți-i mărești ↓ da ↑ deci sus ai ori un sacou care-ți mă- te mărește-n umeri # ca să te poată-nălța cumva ↑ c-așa: ă: cizma nu ⊥ îți taie ⊥ tu tu fiind minionă ă:: tot ce-nseamnă aici ↓ aici ↓ aici ↓ ((arătând cu mâinile trei puncte diferite ale picioarelor)) vă taie da ↓ nu vă mai uitați <z la clipurile pe care le urmăriți ale vedetelor internaționale > ↓ pentru că acelea sunt filMAte ↑ în așa fel încât ele arată fOArte înAlte ↑ e doar o filmare da ↑ nu este realitatea ↓ > și la poză ↓ realitatea este atât ((gest făcut cu mâinile, indicând un obiect de dimensiuni reduse))
85 B verdict ↑
86 C prost
87 B bianca drăgușanu
88 C ((râde cu subînțeles, enigmă ce va fi rezolvată pe parcursul evaluării Biancăi Drăgușanu)) da ↓ # mă BUCUR că ți-a plăcut rochia ↑ # modelu ă::: și mă bucur că::: ți-ai făcut-o e foarte:: # frumoasă ↓ da ai fost frumoasă este ⊥ bianca este o păpușă în continuare:: ă:::m # se-ngrijește foarte bine::: își păstrează:: și-și respectă:: imaginea pe care și-a creat-o ↓ alta n-o (sic!) poate avea
89 B totuși n-a mai fost îmbrăcată într-o rochie tip sirenă
90 C [tip sirenă]
91 B [cum eram] # obișnuiți
92 C da ↓ da ↓ da ↓ da ↓ ((reluare a aceluiași zâmbet aluziv)) <z păi asta am spus # că i-a plăcut foarte mult modelul # cred ↓ ă::: și mă bucur > ă::: da ↓ ăa_a fost bine ↓ a fost bi- nu știu dacă aș fi pus cerceii să știi î î (((mimică de negație)) # nu știu ă::: ea are un păr foarte bogat # cred că în momentu în care porți cercei când ai un păr foarte foarte bogat tu CHIAR ai un păr ↓ nu știu ↓ foarte bogat ↓ ă:::m cerceii sunt foarte greu ⊥ i adică io i-aș evita totAL ↓ în momentu în care:: ți-l lași_ă:: desfăcut ↓ dacă ți l-ai prinde ↑ da ↓ ă și în general pentru u: nu știu ↓ la un păr bogat creț ↓ de exemplu ↓ puteți purta: ă:: cerceii aceia /hupși/ subțiri ↑ pentru că:: ă:: aveți un aer exotic ↓ tocmai pentru că aveți părul așa ↓ dar în rest NU ↓ pentru că cerceii să se acopere foarte mult de păr se confundă nu ↓ deci nu i-aș pune deloc ↓ da e bine [e bia-
93 B [verdict ↑
94 C <z bine >
95 B cătălin botezatu
96 C ((râs cu subînțeles, cu trimitere la relația de amor existentă în trecut între cei doi)) imediat după bianca ↓ ă:: ((supralicitând complicitatea marcată paraverbal anterior)) <p așa sînt ei legați > da ↓ cătălin ↑ cătălin e cătălin ↓ ă:: strălucește mereu din cap până-n picioare din picioare până-n cap_ă::: nu am ce să spun niciodată:: m # prost despre el ↓ DE CE ↑ că vreau să explic FOARTE bine acest lucru pentru că altfel imediat se sare și se ˀp daˀ de ce că și eu și eu dacă-m pun zici că nue nu ↓ el ÎȘI poartă hainele ↓ da ↑ hainele nu-l POARTĂ pe el ↓ el AȘA este ↓ este un personaj ă::: care:: # poartă foarte bine ăt accesoriile ↓ da ↑ este un bărbat care poate purta foarte multe accesorii de la inele ↓ brățări ↓ ceas etcetera cu absolut TO:T ↓ ă: și DA el poate purta ȘI sclipici ↓ un bărbat înalt # are::-n în atitudine ((gest de mișcare unduită a

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

corpului)) # poza ↓ da ↑ pentru că:: așa a-nceput ↓ da ↑ cu această carieră în care el a pozat și ȘTIE și atunci arată BINE ↓ e BINE ↓ [îmi place cătălin] bine cătălin
97 B [verdict bine ↓] trecem mai departe ↓ elena gheorghe
98 C a:: aici am avut două ținute da acuma:: vreau să::m să să mai fac o::_dată aceeași precizare ă:: eu văd beta odată cu voi # da ↑ cu publicu ↓ pentru că așa am ales ↓ ca să::m ă::m
99 B ai reacțiile =
100 C = da imediate și să nu ne pregătim_ă înainte sau să mă gândesc ↓ că dup-aceea dacă mă gânde:sc ((gest teatral, realizat cu ajutorul mâinilor)) < z e RĂU dacă mă gândesc e bine să nu mă gândesc prea mult > DA ↓ la elena sunt două: ținute_m una este:: # proastă alta este bună ↑ cea de scenă este un haos care nu știu ((grimasă)) # mă rog # da NU:: ↑ î::nțeleg că i-a fost și frig nu știu dacă-i afară [cred că-i
101 B [te referi la aceasta cu (xx)
102 C da ↓ aceasta nu este /ochei/ de ce-ai pus fusta aia ↑ n-avea sens ↓ trebuia să lași pantalonu ↓ da ↓ cizmele de blană nu:: ă:: nu sînt_ă:: greșit combinate ↓ mai ales că sînt albe cu auriu ↓ dar în sus haina nu va putea fi și a- și aceasta din_ă: blană tot albă /ochei/ ↑ Niciodată nu faceți co- mai ales când purtați <R blană > fac o ă repede o paranteză ă_î în momentul în care purtați cizme de blană ↑ niciodată nu purtați și hAInă de blană ↓ da ↑ ă:: că sîntem așa ↓ ne întoarcem cumva în preistorie ↓ și:: n-arată nimic <Z bine > ↓ ă haina de blană este /ochei/ ↓ vedeți că egzistă două-trei ocazii în care puteți purta haină de blană cu ⊥ ȘI căciulă de blană ↓ da ↑ m: mă rog e un subiect ↓ o să scriu mai bine chestia asta ↓ pentru că este_m e imp ⊥ e important ↓ da' nu se pot purta ⊥ tot timpu da ↑ a: deci ori arătați ⊥ mai țineți minte ↑ căciula cu guleru și etcetera da ↓ deci_ă:: este proastă combinația de pe scenă ↓ este FOArte bună cealaltă::m ă: ținută ↓ rochia aurie cu sandalele ↓ andreea tonciu ↓ nu vedem /dresu/ mat da ↑ n-are ce să caute ↓ /ochei/ ↑
103 B eu cred că era totuși un /dres/ plasă
104 C crezi că are ↑ spui?
105 B cred că e /dres/ plasă sau ⊥
106 C io eu ↓ mă rog ↓ noi NU vedem asta ↓ dacă ea și l-a pus pentru c-a dansat și ↓ mă rog ↓ pentru c-așa se poartă-n general și_m ă: ă::m absolut toate cântărețele folosesc acest artificiu ↓ acesta este un artificiu ă::m da' să fiți atente când v-alegeți /dresu/ că există o diferență minusculă de culoare ↑ care imediat vă poate arunca în partea celalată ↓ și-anume a vi se vedea plasa ↑ ceea ce nu trebuie ↓ acesta este un efect foarte # Bun
107 B pentru a ac- =
108 C = da ↓ pentru a acoperi absolut orice fel de imperfecțiune::m a picioarelor ↓ DA::R nu se poate purta decât dacă::m filmați sau sînteți într-o emisiune ↓ pentru că-n realitate se vede și NU ↓ da ↑ deci nu-i /ochei/ în realitate da ↓ este doar pentru filmări ă: BINE în rochia aurie ↓ prost pe scenă
109 B giulia anghelescu
110 C da ↓ asta fac_ă:: vedetele: în noaptea de revelion cântă ↓ da ↑ e /ochei/ ↓ este o combinație banală ↓ nimic_ă:: deosebit_ă::: ## nu mi-a plăcut foarte mult hAina: ↓ # înțeleg_ă: chestia asta cu: gecile de /gins/ supradimensionA:te # io le-aș purta: la nivelu ăsta de lungime: # fără pantaloni și cu picioru go:l și pe dedesubt să aveți un șort ↓ sau o rochie foarte scUrtă și să vă vi se vadă picioarele ↓ e un gen ↓ asta:m ⊥ așa-l văd eu ↓ așa văd eu_m deci nu-i /ochei/ ↓

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

ă::m pentru că sînt /fer/ ↑ și pentru că giulia:: este pe un drum /ochei/ ↓ din punctu de vedere al vestimentAției ↓ acest drum către o garderobă androgină ă:: mă rog # probabil că va ține și anul acesta ↓ vedem ↑ eu îi doresc să Țină și-i doresc să nu se arunce după orice recomandAre și orice schimbAre care va fi general valabilă pentru absolut toată lumea ↓ cum am mai spus ↓ că DACĂ egzistă o pereche de cizme argintii ↑ ne luăm TOATE ↓ DACĂ există geaca asta supradimen- ↑ ne luăm TOATE # nu

111 B verdict ↑

112 C ă_prost

113 B prost lili sandu

114 C e ↑ da ↑ rochia ↑ a treia e a treia oară nu a doua a doua oară <R a da am văzut-o de trei ori în beta > a doua oară: rochia de catifea /bleomarin/ ↑ este /ochei/ ↓ este o rochie normală simplă::: # accesorizată corect # pantofii se potrivesc_ă::: creʾ că-i stă bi- da ↓ este bine ↓ nu este::: # da înțeleg c-a făcut la munte da ă:: e /ochei/ ↓ e /ochei/_ă:: # da # ă: nu am ce să spun foarte mult # despre [această alegere

115 B [păru ↑ machiaju ↑

116 C machiaju este /OCHEI/ ↓ # priviți absența lipitorilor de pe față # și fiți atente la ale voastre ↓ adică e foa- ua adică faceți o diferență da ↑ uitați-vă la fața::: EI ↑ și uitați-vă la fața andreei tOnciu ↓ ## observați diferența ↑ NORMAL

117 B verdict ↑

118 C î_bine

119 B lidia buble

120 C a_e costumația ei de scenă o știu ↓ creʾ c-am mai văzut-o sau o mai are și pe negru cumva cu o rochiță scurtă <R ceva de genu acesta daʾ tot cu franjuri > ↓ a folosit mult franjurii sau are o haină o giacă de piele ceva cu franjuri ↓ neagră ↓ este o costumație de scenă:: # este /ochei/ pentru scenă ↓ eu sînt împotriva acestor seturi de # dansatoare ↓ dar_ă: știți cum e ↓ dacă /bionse/ are ↓ # treʾ să avem și noi numai că acolo e un alt concept ↓ nu contează ↓ eu sînt_î NU ↑ ((râde)) eu nu sînt pro echipele acestea de dansatoare toate îmbrăcate la fel care dansează în /bec/ <R și dau și din și din picior și ridică și picioru și tu cânți > ↓ cred că este un /antren/ ↓ cred că este ceva ce se cere ↓ habar n-am_î ă eu cred că:: ### io nu cred că sînt un beneficiu pentru imaginea niciunei cântărețe la noi astăzi în românia vorbind ↓ egzistă un singur concept care funcționează ca un TOT ## de ani de zile ↓ și anume cel al anei lesco ↓ dar acolo ea se conFUndă fOArte mult ↓ cu cele două dansatoare: acolo este și-un alt gen de spectacol ↓ pe lângă faptul că ea cântă ce cântă ă:: ↓ io cred că:: spectacolu anei lesco este mai mult despre ele TREI ##

121 B îhî

122 +C și despre costumele lor și despre ceea ce ele pot face împreună ## ((râde cu subînțeles)) <Z în mințile noastre > ă:::: da. ă::::

123 B verdict ↑ nu că: ⊥

124 A [<Z verdict asta așteptam_ă verdictu > ((își drege vocea))

125 B [((râde))

126 C așa ↓ # nuʾș ce să spun ↓ că nu sunt de acord cu dansatoarele ↓ e /ochei/ ↓ ea este /ochei/ da

127 A io sînt_î ⊥

128 B oana lis

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

129 C ((râde)) oana lis toată lumea se așteaptă la verdictul pe care::: # îl voi da oanei ↑ dar se-așteaptă PROST ↓ # pentru că
130 B două ținute
131 +C a avut două ținute ↑ una dintre ele și-anume aceasta aurie este fOArte frumoasă ↓ îi stă fOArte bine ↑ ea este o rubensiană ↑ este iarăși în perioada în care:: ⊥ NU este în cea mai rea perioadă ↓ dar este între ele ↑ ă:::: îmi place fOArte mult rochia aurie pe un umăr ↑ îi stă fOArte bine ↑ asta albastră din catifea NU ↑ pentru că este BLONDĂ ↓ # iar cea aurie îi stă bine ↓ pentru că este un auriu NEGRU ↓ da ↑ ă::m am mai spus că blondele nu pot purta orice culoare # din păcate ↓ ă:: restricționează foarte mult ă:: culoarea părului_ă:: ceea ce putem alege ↑ rochia de catifea albastră NU ↓ # machiaju panda e la locu lui ↓ dar_ă:::m mi-a plăcut MULT rochia aurie ↓ bine ↓ ea s-a pregătit pe-albastru ↓ văd că și pantofii sînt albaștri și unghiile și ⊥ ((râde)) <Z /uațhepăning/ ↑ > <J nu > adică să nu faceți asta niciodată ↓ înțeleg că intrați într-o febră din asta și <IM DA' Unghiile cum mi le fac ↑ > mă când nu știi ↑ lasă-le natural ↓ deci când nu ești convins ↓ sau dacă pornești și te gândești în special la unghii ↓ atunci UNGHIILE SÎNT și în rest nu mai e nimic ↓ pentru că_m: se bat cap în cap ↓ egzistă ↓ egzistă și sînt pro ↓ și: această abundență și această dezordine controlată ↓ ((gest făcut cu mâinile pentru a indica citirea între ghilimele a termenului)) controlată ((revenire asupra clarificării lecțiunii termenului prin ridicarea degetului arătător de la ambele mâini)) da ↑ în care:_m ă și unghiile sar în evidență ↓ și machiaju sare ↓ și hain- dar personalitatea tre' să fie atât de puternică și de dominantă ↑ ca să puteți purta toate acestea amestecate # <Z /piagi/ așa > ↓ ă:: încât_ă: în românia astăzi_ă::m ⊥ și-o să dau un egzemplu nu știu # sper să pot ↓ chiar dacă este la o altă ⊥ nu știu # raluca ↑
132 B da ↓ am înțeles
133 C e /ochei/ da ↑
134 B da ↓ da ↓ am înțeles
135 C am înțeles ↓ n-am spus ↓ este /ochei/ da ↑ pentru că personalitatea ei DOMINĂ ↓ da ↑ aceste combinații ↓ altfel nu puteți ↑ bine-n rochia aurie ↑ prost în cea albastră
136 B valentina pelinel
137 C da ↓ ## este o rochie corectă ↑ # ă:::m ## are o singură::m greșeală de CROI rochia ###
138 A corectă cu greșeală ↑ sau cum că n-am ⊥
139 C o singură greșEAlă
140 A a ↑ o singură greșeală
141 C DE CROI ↓
142 A așa
143 C da am zis corectă ↑ nu ↓
144 A ai zis corectă ↓ ai zis o rochie corectă ↑
145 B [că este o rochie ⊥
146 C că este o rochie CORECTĂ
147 B da' ce-nseamnă o rochie corectă ↑ adică cum?
148 C corectă adică /seif/ ↓ adică cum am mai spus ↓ dublu ve dublu ve când nu știi cu ce te-mbraci te duci și te uiți și
149 A așa

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

150 +C intri pe andreea raicu punct ro și vezi imediat ↓ adică-s trei combinații alea sunt ↓ ideea este ⊥ corect ce-nseamnă ↑ înseamnă când nu ȘTII ↓ ## și-ți alegi ceva foarte /seif/ ↓ cu care n-ai cum să dai greș ↓ deci îmi iau o rochie sirenă ↑ neagră ↑simplă ↑=
151 B = cu decolteu
152 C n-are ce să se-ntâmple da ↑ îmi iau o fustă:: # cloș ↓ cu o cămașă sau cu un ⊥ n-are ce să se-ntâmple ↓ da ↑ SAU îmi iau tot ceea ce-nseamn- ce-nseamnă corect ↑ corect înseamnă # croiuri de genu ↓ /gec io/ ((suită de trei gesturi efectuate cu mâinile, indicând anumite puncte din partea mediană a suprafeței corpului (de la brâu până la gât), reiterând un model de croi dintre cele considerate drept sigure de creatoare)) n-am ce să greșesc ↓ înseamnă combinații de genul îă::::: celor purtate de andreea esca ↓ doar că andreea ă ă ↓ numai din punct de vedere al croiului mă refer ↓ pentru că andreea e foarte îndrăzneață pe imprimEuri pe ⊥ dar are legătură cu personalitatea EI ↓ cu zâmbetu ei permanent etcetera ↑ c corect înseamnă când eu mi-aleg un croi CLASIC ↓ # de FRICĂ să nu greșesc ↑ și-atunci sînt CORECTĂ ↓ daʾ nu pot să spun că sînt /uau/ # sînt CORECTĂ ↓ /ochei/ ↑ dar pentru ă foarte multe femei ↑ starea de bine înseamnă și ă a se-mbrăca corect ă:: ↓ pentru că nu mai au temerea respectivă ↓ mă mai bine sînt așa dacă nu ai știu ⊥ (xx) chiar dacă-și DOresc da ↑ să fie și /uau/
153 C aicea
154 B revenind la valentina ↑
155 +C avem o rochie corEctă ↓ DAR CARE pentru silueta valentinei trebuia conicizată mult mai mult SPRE genunchi
156 B adică mai strâns-așa ↓ nu ↑
157 C da adică sirena::: nu prea e ↓
158 A <ȷ îhî >
159 C da ↑ și ea fiind foarte-naltă::: ă::m îm ne dă senzația că este un fel de egalitate între talie și: ă:: șolduri ↑ deci trebuia un PIC mai_ă strânsă ↓ în rest este o::: alegere:: ↓ repet ↓ corectă și /ochei/
160 B păru ↑ machiaju ↑
161 C păru machiaju: sînt aproape ÎNTOTdeauna /ochei/ la valentina ↓ ă: valentina nu prea se coafEAZĂ ↓ ## ă:::m și cred că este un lucru pe care l-a deprins în perioada în care a stat în statele unite ↓ pentru că acolo /modelingu/ este: # FOArte natural da ↑ abordat ↓ și cred că de ACEEA ↓ pentru că o_am (sic!) văzut-o de foarte multe ori cu un # păr dezordonat ↓ așa un /mesi/ ↓ daʾ foarte /ochei/ ↓ da ↑ foarte natural ↓ și ea având aceste trăsături proeminente ale feței și extrem de accentuate:: ↑ coafată nu ↓ ar fi o alegere /ochei/ ↓ este /OCHEI/ ↓ da ↑ deci nu este /uau/ daʾ este /ochei/ /ochei/
162 A e nu io m-am [lămurit ↓ adică dacă aveam niște dubii ↓ mi le-am înlăturat definitiv =
163 B = [ți le-a spulberat dana:: ↑ ((râde)) =
164 A = mi le-a spulberat da =
165 B = imediat
166 A deci io o să merg către corect # de-acum încolo
167 B nu # tu treʾ să fii /seif/ /seif/ treʾ să fii
168 A /seif/ că mie-mi place ⊥
169 B când nu ești prea sigur pe tine ↓ mergi pe /seif/
170 A și cum nu sunt sigur niciodată ↑ <@ vreau să fiu /seif/ > ↓ mulțumim tare mult dana
171 B mulțumim dana

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

Anexa 2

NORME DE TRANSCRIERE A TEXTELOR [IVLRA]

Se foloseşte literă mică atât la iniţială de propoziţie sau de frază, cât şi la iniţiala numelor proprii; majuscula notează emfaza. Cuvintele în limbi străine sunt notate conform audiţiei, între bare oblice (ex. /niiorc/ pentru New York).

Accent	á	se notează numai când diferă de cel curent
	TEXT	accent emfatic (al cuvîntului sau al unei silabe)
Intonaţie	.	contur melodic descendent terminal
	↓	contur melodic descendent non-terminal
	?	contur melodic ascendent terminal
	↑	contur melodic ascendent non-terminal
	!	intonaţie rejectivă (contur melodic uşor descendent, asociat cu înălţimea scăzută a vocii; semnalează reconsiderarea de către emiţător a afirmaţiei sale precedente)
Înălţime	<ɪ >	înălţime ridicată a vocii
	<ᴊ >	înălţime scăzută a vocii
Tempo	<ʟ >	tempo lent al vorbirii
	<ʀ >	tempo rapid al vorbirii
Intensitate	<ꜰ >	intensitate forte a vocii
	<ᴘ >	intensitate slabă a vocii
_	(linie jos, între cuvinte)	rostire legato
-	(linie de dialog)	cuvînt neterminat

u: / m: lungire a unui sunet; numărul de semne (:) indică, în mod aproximativ, durata fenomenului

’ apocopa unor sunete; omiterea curentă a lui *l* final articol definit este marcată sistematic, fără a se utiliza apostroful

ς stop glotal

pauză; numărul de semne indică, în mod aproximativ, durata pauzei

text =

= text intervenţie începută de un vorbitor şi continuată, fără pauză, de altul (engl. *latching*)

[text începutul suprapunerii unor intervenţii succesive; se marchează atît în intervenţia în curs, cît şi în intervenţia suprapusă

+**A**: continuarea primei intervenţii fără a se ţine seama de intervenţia suprapusă

text ⊥ construcţie abandonată (engl. *false start*)

„ “ secvenţă redată de emiţător în vorbire directă

<@ > rîs concomitent cu rostirea

<ᴢ > zâmbet concomitent cu rostirea

<ᴏꜰ > secvenţă rostită prin mişcarea expiratorie specifică oftatului

<ᴍᴀʀᴄ > secvenţă pusă în evidenţă printr-o rostire rară (uneori chiar silabisită) şi apăsată

<ɪᴍ > imitarea modului de a vorbi al unei persoane

<ᴄɪᴛ > emiţătorul citeşte un text

(( )) indicaţii „scenice“ (ex. tuşeşte; îşi drege vocea etc.)

( ) transcriere probabilă

(xxx) text neclar; numărul de semne (x) indică, în mod aproximativ, lungimea secvenţei neclare

[…] secvenţă netranscrisă

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)

BIBLIOGRAFIE

Guțu Romalo, Valeria (coord.), 2008, *Gramatica limbii române* (GALR), II, *Cuvântul*. Tiraj nou, revizuit, Bucureşti, Editura Academiei Române.

Ionescu-Ruxăndoiu, Liliana (coord.), 2002, *Interacțiunea verbală în limba română actuală. Schiță de tipologie (corpus) (IVLRA)*, Bucureşti, Universitatea din București.

Manu Magda, Margareta, 2003, *Elemente de pragmalingvistică a românei vorbite regional*, București, Editura Dual Tech.

Vlad, Carmen, 2003, *Textul aisberg. Teorie și analiză lingvistico-semiotică*, ediția a II-a revăzută și adăugită, Cluj, Casa Cărții de Știință.

Zvirid, Ramona-Maria, 2013, *Actele verbale expresive în limba română*, București, Editura Universității din București.

Site-uri:

https://dexonline.ro/definitie/monden

http://bravoaistil.kanald.ro/

http://www.protv.ro//stiri/dana-budeanu-danseaza-cu-stil-primavara-aceasta-la-pro-tv.html

http://vorbestelumea.protv.ro/video/verdictul-danei-6.html

PRAGMALINGUISTIC ASPECTS IN THE LANGUAGE
OF TELEVISED FASHION CRITIQUE. A CASE STUDY

Abstract

Caring for one's appearance is a constant concern especially for public figures, who through the nature of their job/hobby are frequently in the spotlight. The schedule of some of the Romanian television channels (chiefly private ones) includes shows that are entirely devoted to fashion analysis, or special segments that are part of more consistent shows.

This study focuses on the way in which the interaction between the show host and guest is built in *Verdictul Danei* ('Dana's verdict'), a segment of the television show *Vorbește lumea* ('People talk') aired by Pro TV on January 9, 2017. The aims are to identify the dialogue genre to which the interlocution is subsumed, to comment on how the lexical-grammatical and semantic-pragmatic textual networks are structured, and to record the main discursive phenomena. At the end of the analysis, the paper establishes some of the characteristics of the contemporary Romanian language salient in one of its specialised uses: the language of fashion critique.

Key-words: *expressive speech act, fashion critique, public image, discursive script*.

BDD-V4322 © 2017 Editura Sitech
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.142 (2026-11-14 22:53:45 UTC)